

A

A&P	Afspraken & Planning
A/Opleider	Psychiater die basisartsen opleidt tot psychiater
AAG	Artsenfederatie Additieve/Alternatieve Geneeskunde
Aanpassingsstoornis	Een algemene aanduiding voor psychologische aandoeningen die zijn.
AAW	Algemene Arbeidsongeschiktheid Wet
AB	Algemeen Bestuur
ABNG-2000	Artsenvereniging voor Biologische en Natuurlijke Geneeskunde
ABW	Algemene Bijstands Wet
AC	Activiteiten Centrum
ACBG	Agentschap voor het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
ACTB	Advies Commissie Toelating en Begeleiding
ACTI-Z	Brancheorganisatie Verpleging en Verzorging
ACT-team	Mensen met een ernstige en langdurige stoornis met daarbij vaak ook verslavingsproblemen kunnen hier voor hulp terecht
ADB	Ambulant Deeltijd Behandeling
ADD	Attention Defecit Disorder :een vorm van ADHD waarbij er geen sprake is van hyperactiviteit. Er is sprake van een aandachtstekort.
ADF	Angst, Dwang en Fobie Stichting
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disoder: stoornis gekenmerkt door aandachts-of concentratieproblemen : mensen met ADHD kunnen slecht hun aandacht bij één zaak houden en zijn vrijwel continue in de weer.
Adjuvante medicatie	Medicijn dat de werking van een ander middel versterkt zonder zelf werkzaam te zijn

ADL Functies	Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen (zelfverzorging, voeding, voeren van een huishouden, met geld omgaan)
ADO	Arbeid, Dagbesteding en Opleiding
Adolescentie	Letterlijk: vroeg in de volwassenheid
ADONIS	Alcohol, Drugs en Overige middelen:Nederlands Informatie systeem
ADR	Adverse Drug Reaction (bijwerking van geneesmiddelen)
ADV	Arbeids Duur Verkorting
Advisering	Als zorgfunctie op basis van eigen deskundigheid specifieke aanbevelingen doen om de cliënt tot een bepaalde gedragskeuze te bewegen
AEB	Algemene Eigen Bijdrage
AEK	Algemeen Eigen Kader
Afasie	Taalstoornis veroorzaakt door een hersenbeschadiging
AFBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten
Affectieve stoornis	Stemmingsstoornis: het gevoelsleven is verstoord. De verstoring kan zowel neigen naar de depressieve kant als naar de manische kant.
Affectieve vervlakking	Verschraling van het gevoelsleven
Affectlabiliteit	Toestand van sterk wisselende stemmingen
AFP	Ambulante Forensische Psychiatrie
AG(N)O	Arts-Geneskundige (niet) in Opleiding
Agens	Werkzame Stof
AGGZ	Ambulante Geestelijke Gezondheids Zorg
Agitatie	Gemoedsonrust
Agnosie	Letterlijk: geen inzicht als gevolg van een hersenbeschadiging

Agorafobie	Vermijdingangst om paniekaanvallen te voorkomen, bij voorbeeld pleinvrees
Agressieve gedragsstoornis	Op jeugdige leeftijd voorkomende stoornis waarbij een kind of jongere zich opstandig, agressief en kwetsend naar anderen gedraagt.
AGV	Automatische Gegevens Verwerking
AGZ	Algemene Gezondheids Zorg
Aichmofobie	Ziekelijke angst voor alles wat scherp is.
AIOS	Arts Assistent In Opleiding tot Specialist
AIS	Apotheek Informatie Systeem
AIV	Advies, Instructie en Voorlichting (preventie)
AIZ	Afdeling voor Intensieve Zorg
AJO	Adviesbureau voor Jongeren en Ouderen
Akathisie	Onbedwingbare behoefte om bepaalde spieren te bewegen, onrust als gevolg van medicijnen
Akinesie	Bewegingsarmoede
AKJ	Advies-en Klachtenbureau Jongeren
Alternatieve therapeuten	Naast de erkende beroepen uit de GGZ bestaan er alternatieve therapeuten. Een therapeutische methode wordt alternatief genoemd wanneer er geen erkende vakopleiding voor bestaat: er zijn echter uitzonderingen. Voor alternatieve therapeuten die wel een opleiding hebben gevolgd bestaat er vaak de mogelijkheid om zich aan te sluiten bij een beroepsvereniging. Er is geen overkoepelende organisatie of wet die waakt over de kwaliteit van de door de alternatieve therapeuten aangeboden zorg.
Alzheimer café	Trefpunt voor mensen met dementie, hun partners, familie, vrienden en hulpverleners.
Alzheimer, Ziekte van	Vorm van dementie die al vóór het vijftigste jaar kan optreden. Dementie is een aandoening van de hersenen met als kenmerken: ernstige vergeetachtigheid, vermindering van het intellectuele vermogen en desoriëntatie, vooral in de tijd.
Ambulante Zorg	Alle zorg die cliënten krijgen zonder dat men is opgenomen: extramurale zorg.

AMK	Advies-Meldpunt Kindermishandeling
Amnesie AMvB	Geheugenverlies (geheel of gedeeltelijk) Algemene Maatregel van Bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
Anamnese	Ziektegeschiedenis van een cliënt
ANBO	Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen
ANGO	Algemene Nederlandse Gehandicapten Organisatie
Angst	Basisemotie die waarschuwt voor gevaar en de mens voorbereidt op reactie.
Anhedonie	Toestand waarin zaken die gewoonlijk plezier geven, niet meer bevredigen.
ANIB	Algemene Nederlandse Invaliden Bond
Animisme	Neiging om leven toe te kennen aan levenloze dingen
Anoïksis	Vereniging van cliënten die één of meerdere psychosen hebben gehad of die een schizo-affectieve stoornis of schizofrenie hebben.
Anticipatieangst	Vooraf zich angstig maken, vooraf bang zijn om een paniekaanval te krijgen
Antidepressiva	Medicatie bedoeld tegen ernstige somberheid
Anti-parkinsonmiddelen	Medicijnen die de bedoeling hebben om bijwerkingen van antipsychotische medicijnen tegen te gaan zoals spierstijfheid en verminderde bewegelijkheid.
Antipsychotische medicatie	Medicatie die bedoeld is om het optreden van wanen en hallucinaties te onderdrukken om zo een psychotische terugval te voorkomen.
Antosociale gedragsstoornis	Herhalend en aanhoudend gedragspatroon dat op kinderleeftijd voorkomt, waarbij gedragsstoornis de elementaire rechten van anderen of bij leeftijd behorende regels of normen worden overtreden. Kenmerkend zijn vormen van agressie tegen mens en dier, vernielingen, liegen of stelen en het overtreden van allerlei gedragsregels.
ANW	Algemene Nabestaanden Wet
ANW Dienst	Avond-, Nacht-en Weekend Dienst
Anxiolytica Verklaringen en afkortingen GGZ	Angst dempende medicatie

AO	Administratieve Organisatie
AOV AOV	Aanvullend Openbaar Vervoer Algemeen Ouderen Verbond
APD	Acuut Psychiatrische Dienst
Apraxie	Stoornis in het doelgericht handelen
APZ	Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis
Arbeidsrehabilitatie	Vaardigheidstraining voor mensen die ten gevolge van een psychiatrische aandoening niet zonder hulp kunnen (her)intreden op de arbeidsmarkt.
Arbeidstherapie	Werk dat cliënten doorgaans in groepsverband onder begeleiding verrichten om hun herstel te bevorderen.
Asperger, syndroom van	Contactstoornis waarbij de verschijnselen lijken op autisme, maar waarbij sprake is van een gemiddelde tot hoge intelligentie. Wordt in Nederland als PDD-NOS gediagnostiseerd.
ASS	Autisme Spectrum Stoornis, waaronder PDD-NOS, Syndroom van Asperger en autisme.
ATC	Academisch Transmuraal Centrum
Atrofie	Verschrompeling van bijvoorbeeld de hersenen als gevolg van een tekort aan voedseltoevoer.
Audit	Een audit is een systematisch en onafhankelijk onderzoek om te bepalen in hoeverre men de kwaliteit van zorg binnen een maatschap, afdeling, ziekenhuis of andere (woon)zorginstelling heeft geregeld. Het betreft dus een evaluatie van processen, producten of diensten in de zorg.
Auditieve hallucinatie	Hallucinatie die specifiek betrekking heeft op geluid, bijvoorbeeld het horen van stemmen terwijl niemand spreekt
Autisme	Pervasive ontwikkelingsstoornis: sterk op zichzelf gericht zijn. Bij autisme treden ontwikkelingsstoornissen op die worden gekenmerkt door tekortkomingen bij de sociale interactie, communicatie, taal en de sociale ontwikkeling.
Automutilatie	Zelfverminking/Zelfbeschadiging
AV	Aanvullende Verzekering

AVANT	Vereniging van Aanbieders verpleging en verzorging in Zuid-Holland-Noord
AVG	Aanpassing Voor Gehandicaptten
AVG-er Arts	Verstandelijk Gehandicaptten
AVIB	Algemene Verzekering van Instellingen voor Bejaardenzorg
AVN	Afasie Vereniging Nederland
Avolitie	Onvermogen initiatief te nemen dan wel het gebrek aan motivatie om een begonnen taak af te maken
AVR	Arbeidsomstandigheden, Verzuim en Re-integratie
AVVV	Algemene Vereniging voor Verplegenden en Verzorgenden, overkoepelende organisatie voor meer dan 41 beroepsorganisaties verpleging en/of verzorging
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWGB	Algemene Wet Gelijke Behandeling
AZ	Academisch Ziekenhuis
AZB	Afdeling Zorgregistratie en Bemiddeling (Projectgroep Ketenzorg)
AZI	Algemene Zwakzinnige Inrichting
AZN	Ambulance Zorg Nederland
AZR	AWBZ brede Zorg Registratie
B	
BAC	Bezwaar Advies Commissie
Balans	Landelijke vereniging voor ouders van kinderen en jong-volwassenen met ontwikkelings-gedrag-en leerproblemen
Balanszelfdoding	Zelfdoding nadat de betrokkene de balans heeft opgemaakt en heeft geconstateerd dat hij niet op deze manier wil doorleven
BAO	Basis Onderwijs

Batjanhuis	24/uurs voorziening waar langdurig zorgafhankelijke mensen met schizofrenie hun hele leven kunnen blijven wonen. Genoemd naar de eerste woonvorm volgens deze opzet, gelegen aan de Batjanstraat in Amsterdam(Oost)
BBTB	Beschikbaarheid, Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid
BDO	Bestuur Directie Overleg
BE	Basis Educatie
Behandelinrichting	Soms doen volwassenen en jongeren iets strafbaars omdat ze niet goed kunnen nadenken. Ze hebben rare of gevaarlijke ideeën zonder dat ze snappen dat die raar of gevaarlijk zijn. Straf alleen is dan niet genoeg: ze moeten ook behandeld worden. Dat gebeurt in de behandelinrichting.
Behandelovereenkomst	Schriftelijk vastgestelde afspraken over het doel van de behandeling en de manier waarop hiernaar wordt toegewerkt. De behandelaar is wettelijk verplicht zo snel mogelijk met de cliënt een behandelovereenkomst af te sluiten. Het verschilt per hulpverlener of ook de familie bij de opstelling betrokken wordt
Behandelplan	Een behandelplan is het individuele plan dat is afgesproken met de patiënt en/of wettelijke vertegenwoordigers en dat de behandeling beschrijft naar aanleiding van de hulpvraag.
Bekwaam	Iemand is bekwaam als men beschikt over de nodige kennis en vaardigheden om een handeling uit te voeren door opleiding en ervaring.
Beloop	Verloop van een ziekte
Bemoeizorg	Actieve zorg, vooral aan mensen zonder ziekte inzicht, die wordt geboden zonder dat de cliënt er zelf om heeft gevraagd
Benchmark	Het vergelijken van operationele en management processen en hun prestaties met dezelfde brancheorganisaties en een voorbeeld, best practise, organisatie
BES	Betrokken Evaluatie Schaal
Beschermde Woonvorm	Bedoeld als alternatief voor het verblijf in een inrichting voor mensen met een veelal langdurig psychiatrisch verleden. Om hun zelfstandigheid te
Verklaringen en afkortingen GGZ	

	stimuleren worden bezigheden als koken en boodschappen doen zo veel mogelijk door de bewoners zelf uitgevoerd
Betrekkingswaan	Waan waarin men neutrale opmerkingen of gebeurtenissen ten onrechte ziet als een negatieve toespeling op de eigen persoon
Beveiligingsdrang	Dwangbehandeling toegepast in noodsituaties waar het behandelplan niet in heeft voorzien. Staat tegenover therapeutische dwang.
Bevoegd	Iemand die bevoegd is mag een behandeling uitvoeren op eigen gezag. Iemand is bevoegd als de handeling behoort tot het deskundigheidsgebied van de professional en de professional bekwaam is om de handeling uit te voeren en iemand hiertoe is aangewezen.
Bewind	Maatregel waarbij de rechtbank uitspreekt dat iemand zijn handelingsbekwaamheid verliest op het gebied van, alleen, financiële zaken
BeWo	Beschermde Woonvorm
Bezinningsverlof	Verhullende term voor een strafmaatregel waarbij de cliënt tijdelijk uit de instelling wordt verwijderd om zich te bezinnen hoe hij verder wil.
BGA	Belangenvereniging voor Gehandicapten en Arbeidsongeschikten
BGD	Bedrijfs Geneeskundige Dienst
BGGZ	Basisberaad Geestelijke Gezondheids Zorg
BGV	Bijzondere Gezins Verpleging
BGZ	Bedrijfs Gezondheids Zorg
BH	Behandeling
BHV	Bedrijfs Hulp Verlening
BIBA	Bijzondere Individuele Begeleidings Afdeling
BIG wet	De afkorting Big wordt vaak gebruikt door psychotherapeuten, klinisch psychologen, GZ/psychologen en psychiaters+ zij noemen zich dan bij voorbeeld `gezondheidszorgpsycholoog BIG. Hieruit blijkt dat de therapeut is opgenomen in het Big/register. Dit is het register van de wet BIG, of Wet beroepen in de Individuele Gezondheidszorg.

Bijwerking	Onbedoeld en vaak ongewenst effect van medicatie
BIO	Beleving Intramurale Omgeving
BIO	Breed Indicatie Overleg
Bipolaire Stoornis	Nieuwe benaming voor manische depressie. Zie manisch depressief
BKJ	Bureau Klachtenondersteuning Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
Bopz	Bijzondere Opnemingen Psychiatrische Ziekenhuizen; regelt opname en rechtspositie van mensen die tegen hun wil worden opgenomen.
BOPZ wet	De Wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen beschermt mensen die te maken krijgen met een gedwongen opname. In deze wet staat wat de rechten zijn van patiënten tijdens een onvrijwillige opname in een psychiatrische instelling. De wet geldt voor: 1. gedwongen opnamen en behandelingen in de psychiatrie 2: de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. 3. de psychogeriatric: ouderenzorg voor mensen met dementie.
BOR	Bed Op Recept
Borderline Stoornis	Stoornis met een voortdurend aanwezig patroon van instabiliteit in stemming, relaties en zelfbeeld met tenminste 5 van de volgende kenmerken: instabiele en intense relaties, impulsief gedrag, sterk wisselende stemmingen, gebrek aan zelfbeheersing van woede, terugkerende dreigingen met zelfdoding en zelfverminking, voortdurende identiteitsstoornissen. chronisch gevoel van leegte of verveling, krampachtig proberen te voorkomen in de steek gelaten te worden.
BOS	Buurt Onderwijs en Spel
BOSK	Vereniging van motorisch gehandicapten en hun ouders
BPV	Beroeps Praktijk Vorming
BPV&W	Breed Platform Verzekerden & Werk
Bradyfrenie	Toestand waarin het denken van de cliënt moeizaam en traag verloopt.

Verklaringen en afkortingen GGZ

Brijder Verslavingszorg	Brijder Verslavingszorg biedt in Noord-Zuid-Holland alle denkbare vormen aan van hulpverlening, begeleiding, opvang en verslaving.
BSG	Besluit Subsiëring Gezondheidscentra
BSN	Burger Service Nummer
BTN	Branche Thuiszorg Nederland (particulier)
Buddy's	Getraïnde vrijwilligers die emotionele en praktische ondersteuning bieden aan drugsgebruikers of mensen met ernstige ziektes zoals Aids, Kanker ,ME.
Burn-Out	Emotionele uitputting als gevolg van een te sterke betrokkenheid bij andere mensen/werk
BVA	Beroeps Vereniging Ambulancezorg
BVA	Bureau Vertrouwens Arts
BVG	Bedrijfsvereniging Voor de Gezondheid
BW	Begeleid Wonen
BW	Beschermde Woonvorm
BW(A)	Beschermde Wonen Aanleunwoning
BWC	Beschermde Wonen (complexgebonden)
BZA	Besluit Zorg Aanspraken
BZA	Bijzondere Zorg Afdeling
BZW	Begeleid Zelfstandig Wonen
C	
CAD	Consultatiebureau Alcohol en Drugs
CAG	Complementaire Aanvullende Geneeskunde
CAHPS	Consumer Assessment of Health Plans Survey (Notitie Verantwoorde Zorg)
CAK-BZ	Centraal Administratie Kantoor Bijzondere Ziektekosten
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
Casefinding	Actief zoeken naar mensen die zorg nodig hebben (zie ook bemoeizorg)
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Caseload	Het aantal cliënten dat één hulpverlener onder zijn/haar hoede heeft
Casemanagement	Sociaal-psychiatrische begeleiding van cliënten die zich niet tot één instelling beperkt, maar door alle instellingen heen de cliënten volgt. Dit bevordert de continuïteit van zorg. De hulpverlener heet casemanager wanneer hij/zij een aantal vaste cliënten begeleidt, ongeacht waar ze zich bevinden RIAGG, APZ, RIBW of thuis. Bij veel instellingen komen cliënten pas in aanmerking voor Casemanagement als men twee jaar in zorg is.
Catatonie	Toestand met ernstige afwijkingen van de bewegingen: bijvoorbeeld periodes van overmatige beweeglijkheid worden afgewisseld met stilstand.
Catharsis	Een emotionele ontlading als gevolg van nieuw verworven inzicht (zie psychodrama) en het integreren van de losgekomen emoties die ruimte schept voor een aanpassing in houding en gedrag waardoor persoonlijke groei mogelijk wordt.
CB	Complementaire Behandelwijzen
CB	Consumten Bond
CBB	Cliënten Belangen Bureau
CBB	Collectieve Belangen Behartiging
CBCL	Gedragsvragenlijst voor kinderen van 6-18 jaar, in te vullen door ouders, familie of volwassene, voor gebruik in de hulpverleningspraktijk of bij wetenschappelijk onderzoek.
CBF	Centraal Bureau Fondsenwerving
CBG	College ter Boordeling van Geneesmiddelen
CBG	Commissie Gelijke Behandeling
CBO	Kwaliteitsinstituut voor de gezondheidszorg
CBP	College Bescherming Persoonsgegevens
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CBZ	College Bouw Zorginstellingen

CCE	Centrum voor Consultatie en Expertise Noord Nederland
CCMO	Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek
CCR	Centrale Cliënten Raad
CCR	Concern Cliënten Raad
CCZ	Coördinatiecentrum Chronisch Zieken
CDR	Cliënten Deel Raad
CDS	Programma van Palier. Het Centrum Dissociatieve Stoornissen biedt poliklinische behandelingen aan patiënten met klachten na een traumatische gebeurtenis.
CDV	Centrum voor Dienstverlening
CEG	Centrum voor Ethiek en Gezondheid
CELAZ	College voor Ethische en Levensbeschouwelijke Aspecten van de Zorgverlening
CENZOR	Centrum voor Zorg coördinatie, Openbare GGZ en Rehabilitatie
Cerebrotoxisch	Schadelijk voor de hersenen
Certificering	Vorm van externe kwaliteitsbeoordeling door een onafhankelijke instantie aan de hand van duidelijke normen en eisen
CF	Cystic Fibrosis
CG/Raad	Chronisch zieken en Gehandicapten Raad Nederland
CGG	Centrum voor de Geestelijke Gezondheidszorg
CGL	Centrum voor Gezond Leven
CGO	Coördinatieorgaan Geneeskundige Ouderenorganisatie
CGR CGT-formulier	Code Geneesmiddelen Reclame Formulier dat ingevuld wordt voor het Gelaagd en Gefaseerd Toezicht van de Inspectie
CHP	Centrale Huisartsen Post
Chronische Cliënt	Cliënt die blijvend afhankelijk is van de hulpverlening na een opname van 2 jaar
Verklaringen en afkortingen GGZ	

CIBG	Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg
CIG	Centrum Indicatiestelling Gehandicaptenzorg
CIPO	Centraal Informatie Punt Ouderen
Circuit	Een circuit is een bundeling van mensen en middelen binnen en buiten de GGZ ten behoeve van de hulpverlening aan cliënten uit een bepaalde doelgroep: het bevat de relevante zorgaanbieders en programma's rond een bepaalde doelgroep.
CIRE	Centrum voor Individuele Rehabilitatie en Educatie
CIS	Centraal Indicatie Systeem
CIZ	Centrum Indicatie stelling Zorg. Beoordeeld of men recht heeft op zorg via de AWBZ.
CJZ	Centra Jeugd en Gezin
CKT	Centrale Klachtencommissie Thuiszorg
CKZ	Centrum Klantenervaring Zorg
Cliëntenpanels	Groepen van cliënten, patiënten en gebruikers die informatie of advies geven aan de organisatie waarvan men diensten afneemt
Cliëntenparticipatie	Inbreng van cliënten in onder meer de jeugdzorg, GGZ, Gehandicaptenzorg.
Cliëntenperspectief	Kwaliteit van hulp of dienstverleningen bekeken vanuit het gezichtspunt van de cliënt
Cliëntgerichte therapie	Langdurige inzichtgevende psychotherapie die streeft naar onder andere persoonlijke ontwikkeling, zelfkennis en zelfaanvaarding. De cliënt bepaalt hierbij zelf de richting van het therapieproces.
Cliëntondersteuning	Persoonlijk advies, informatie en begeleiding op de gebieden welzijn, wonen, werken, vrijetijdsbesteding, AWBZ-zorg enz. De ondersteuning is onafhankelijk, laagdrempelig en betrouwbaar en gaat uit van de vraag van de cliënt.
Clup Welzijnswerk	Houdt zich als lokale welzijnsorganisatie bezig met de verbetering van de leefbaarheid en biedt ondersteuning aan individuen en groepen om zelfstandig en volwaardig aan de samenleving deel te kunnen nemen.

CMKZ	Centrum voor Kwaliteit en Management in de Zorgsector
CMO	Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling
CMP	Centraal Meld Punt
CMT	Centraal Medisch Tuchtcollege
CMZ	Centraal Meldpunt Zorg
COA	Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
Cognitieve Crowding	zie crowding
Cognitieve functies	Verzamelnaam voor: Intelligentie, Geheugen, Aandacht & Concentratievermogen.
Cognitieve functiestoornis	Stoornissen in de informatieverwerking. Bij mensen met schizofrenie kan men hierbij denken aan een beperkt werkgeheugen of concentratieproblemen
Cognitieve revalidatie	Programma gericht op het verbeteren van specifieke cognitieve functies zoals aandacht, geheugen en problemen oplossen door middel van oefening, instructie en training
Cognitieve therapie	In cognitieve therapie worden psychische klachten aangepakt door de denkpatronen die de cliënt heeft ten opzichte van die problemen te veranderen. Het is een relatief kortdurende psychotherapie die werkt met het ombuigen van negatieve gedachten.
Comedicatie	Gebruik van meer medicijnen tegelijkertijd.
Comorbiditeit	Het lijden aan meer stoornissen tegelijkertijd
Complementair	Aanvullend
Compliance	Letterlijk: bereidheid. Veelal gebruikt om aan te geven dat cliënten bereid zijn om medicijnen in te nemen en dat blijven doen. In die vorm gelijk aan therapietrouw, medicijntrouw.
COMPRO	Communicatie Project Psychisch lijden

Concordant	Overeenstemmend: bijvoorbeeld beide kinderen van een tweeling hebben schizofrenie
Contra-indicatie	Aanwijzing die opname in een bepaalde instelling of inname van een medicijn in de weg staat. Bij voorbeeld: drugsgebruik als contra-indicatie voor opname in een RIBW
Conversie	Een lichamelijk symptoom die het gevolg kan zijn van een psychisch probleem.
COOV	Centraal Orgaan Opleidingen voor Verpleegkundigen
COP	Centrum voor Ouderen Psychiatrie
COPD	Chronic Obstructieve Pulmonary Disease
Coping	Letterlijk: aankunnen , het hoofd bieden. Kunnen omgaan met (de kwetsbaarheid voor) een psychose.
COPZ	Centrum Ontwikkeling Palliatieve Zorg
COR	Centrale Ondernemings Raad
COSBO	Centraal Orgaan Samenwerkende Bonden van Ouderen
CP	Regionaal Consumentenplatform
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer (meldkamer)
CPB	Centraal Plan Bureau
CPZ	Categoriaal Psychiatrisch Ziekenhuis
CQ-index	Customers Quality-index: methode om tevredenheid van cliënten te onderzoeken
CRAZ	Cliënten Raad Academische Ziekenhuizen
CRD	Centrale Riagg Dienst
CRE	Cliënten Raad Extramuraal
Creatieve Therapie	Verzamelnaam voor diverse soorten psychotherapie die een beroep doen op de creativiteit die in iedereen aanwezig is. Gevoelens worden op non-verbale wijze geuit. Door middel van onder andere muziek maken, toneelspelen, dansen of bijvoorbeeld schilderen worden gevoelens en problemen uitgebeeld en onderzocht. Het doel van creatieve therapie is het erkennen van problemen en het vervolgens in gang

zetten van processen van acceptatie, verandering en persoonlijke ontwikkeling. Het kan inzicht geven in innerlijke conflicten wat de verwerking kan bevorderen.

Crisisbed	Ten onrecht ook wel time-out bed genoemd. Bed bestemd voor cliënten die een kortdurende crisis hebben maar die niet voldoen aan de criteria voor een reguliere opname. De duur van opname in een crisisbed is meestal 3 tot 5 dagen. De RIAGG beslist zowel over opname als over ontslag van de cliënt.
Crisisinterventie	Het tijdelijk overnemen van de eigen verantwoordelijkheid als men het zelf even niet meer aankan met als doel om verdere escalatie te voorkomen.
Crisiskaart	Kaartje waarop is vastgelegd wat men voor de drager van kaart moet doen in geval van crisis.
Crisisopvang	Opvang voor mensen in acute psychosociale nood.
CRK	Cliënten Raad Kraamzorg
CRM	Customers Relation Management
Crowding	Cognitieve Crowding :Het sneeuwbaaleffect dat een stoornis in het functioneren van de hersenen problemen kan geven bij de informatieverwerking, die op hun beurt ontwikkeling van belangrijke vaardigheden kunnen afremmen, met bijvoorbeeld leerstoornissen tot gevolg.
CRvB	Centrale Raad van Beroep
CSIZ	Coördinatiepunt Standaardisatie Informatievoorziening in de Zorgsector
CSO	Coördinatieorgaan Samenwerkende Ouderenorganisaties
CSO	Centrale Spoed Opvang
CSZ	College Sanering Ziekenhuisvoorzieningen
CT	Computer Tomografie (hersenscan)
CTG	College Tarieven Gezondheidszorg
CTSV	College van Toezicht Sociale Verzekeringen
CTU	College Toezicht Uitvoeringsorganisaties

CTZ Curatele	College van Toezicht op de Zorgverzekeringen Maatregel waarbij de rechtbank uitspreekt dat iemand zijn handelingsbekwaamheid verliest op het gebied van zowel persoonlijke als financiële zaken
CVA	Cerebrovasculair Accident (hersenvloeding)
CvO	Centrum voor Psychiatrie en Verstandelijke Beperking
CvP	Centrum voor Psychiatrie
CVP	Clïent Vertrouwens Persoon: cliënten kunnen hier terecht voor een vertrouwelijk gesprek over bijv. problemen en klachten over de geboden zorg-of hulpverlening. CVP-er is onafhankelijk en komt op voor de belangen van de cliënt.
CVP	Centrum Voor Psychiatrie
CVS	Chronisch Vermoeidheids Syndroom
CVTM	Vrijwillige Thuiszorg & Mantelzorg
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CVZ	College van Zorgverzekeringen
CVZ	College van Ziekenhuisvoorzieningen
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
CWP	Commissie Werkend Perspectief
Cycloïde psychose	Ziektebeeld waarbij de cliënt tussen de psychoses door steeds symptoom vrij is.
CZ	Centraal Ziekenfonds
CZO	Centrale Zorg Overeenkomst
D	
DAC	Dag Activiteiten Centrum
DB	Dagelijks Bestuur
DBC	Dag Bestedings Centrum
DBC	Diagnose Behandelings Combinatie
DC	Diensten Centrum

Decompensatie	Terugval
Decompenseren	Het krijgen van een (nieuwe)psychose
Deelbehandelplan	Een deelbehandelplan kan worden opgesteld als er meerdere behandelaren betrokken zijn bij de behandeling van een patiënt.
Deeltijdbehandeling	Behandeling op dagdelen, weekenden of avonden in een (psychiatrisch) centrum waarbij de cliënt thuis slaapt en zijn sociale leven kan handhaven.
Defectschizofrenie	Vorm van schizofrenie waarbij wanen en hallucinaties (inmiddels)ontbreken maar met sterke negatieve symptomen
Deinstitutionalisering	Voorheen: Extramuralisatie. Het weer terugbrengen in de maatschappij van de psychiatrie en de psychiatrische cliënt
Dementia Praecox	Vroeg tijdige dementie
Depersonalisatie	Het vervreemd zijn van eigen lichaam en geest.
Depotmedicatie	Medicatie die in een spier wordt geïnjecteerd. Depotmedicatie werkt langer dan pillen, doordat ze langzamer door het lichaam wordt opgenomen (enkele dagen tot weken)
Depressie	Stemmingsstoornis die zich onder meer kenmerkt door een sombere stemming, gevoelens van onmacht en lusteloosheid
Desensitisatie	Het minder gevoelig worden voor bepaalde prikkels die angst en onrust oproepen.
Desorganisatie	Kenmerk van Schizofrenie, zich uitend in bijvoorbeeld wartaal of bizar gedrag
DETOX	Detoxificatie, bij afkicken van alcohol en drugs
DFZ	Doelmatige Farmaceutische Zorg
DGB	Directie Gehandicaptten Beleid VWS
DGD	Districts Gezondheids Dienst
DGV	Doelmatige Geneesmiddelen Voorziening
DHV	Districts Huisartsen Vereniging
DBC	Diagnose Behandel combinatie: voorziening waarbij alle kosten (behandeling, opname, overhead e.d.)
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Directieve therapie	zijn opgenomen. Een DBC biedt instellingen de mogelijkheid om zich meer van elkaar te onderscheiden in kwaliteit en prijs. Directie therapie is een kortdurende therapie die zich richt op het behalen van concrete en haalbare doelen.
DIS	Dissociatieve Identiteitsstoornis
Discordant	Niet Overeenstemmend. Bij voorbeeld: van twee kinderen van een tweeling heeft één kind schizofrenie en de ander niet.
Dissociatie	Verdedigingsmechanisme van het lichaam na een tragische of traumatische gebeurtenis. Karakteristiek zijn geheugenverlies en het gevoel buiten jezelf en de omgeving te staan.
Dissociatieve (identiteits)stoornis	Populair vaak "gespleten persoonlijkheid" genoemd. Vaak verward met schizofrenie.
Districtspsychiater	Psychiater die voor een vastgesteld district onderzoek verricht ten bate van de rechtbank
DIT	Data Informatie Technologie
DO	Directeuren Overleg
DOO	Dag Opvang Ouderen
Double Bind	Letterlijk: dubbele binding. Toestand waarbij iemand het gevoel heeft klem te zitten als gevolg van tegenstrijdige boodschappen van anderen.
Double Trouble	Letterlijk: Dubbel probleem: dubbele zorg. Benaming van de groep die een psychiatrische ziekte heeft in combinatie met een alcohol-of drugsverslaving. Soms ook breder bedoeld (bijvoorbeeld een verstandelijke handicap of problemen met justitie naast een psychiatrische aandoening).
DPD	Districts Psychiatrische Dienst
Draagkracht	Probleem oplossend vermogen
Draaglast	Hoeveelheid taken en verplichtingen die iemand op zijn schouders heeft liggen.
DSB	District Specialisten Beraad
DSM IV	Diagnostic Stascal Manual of Mental Disorders

DSW	Dienst Sociale Werkvoorziening
DTG	Dagverblijven en Tehuizen Gehandicapten
Dual	Diagnosis Dubbele Diagnose
Dubbele Diagnose	Toestand waarbij de cliënt kampt met twee ziektebeelden tegelijk. Vaak gebruikt als er sprake is van een psychiatrische stoornis in combinatie met een verslaving.
DVG	Stichting Doelmatige Voorziening Geneesmiddelen
DVO	Dagcentrum voor volwassenen met een verstandelijke handicap
Dysforie	Voortdurende somberheid, soms samen met angst of rusteloosheid
Dyskinesie	Bewegingsstoornis
Dythyme	zie: Dythyme stoornis
Dythyme Stoornis	Bij iemand met een dythyme stoornis (depressie) doen zich minder verschijnselen voor dan bij iemand met een gewone depressie. En de verschijnselen die zich voordoen zijn minder intens. Wanneer de klachten van een dergelijke milde depressie tenminste 2 jaar aanwezig zijn, wordt er gesproken van een dythyme depressie. Kenmerkend is dat deze depressie in ernst kan wisselen: lange periodes waarin men somber is kunnen worden afgewisseld door korte periodes waarin het wat beter gaat
Dystonie	Spijerkramp: bijwerking die vooral bij beginnend gebruik van medicijnen voorkomt, vooral in nekspieren
E	
ECB	Eerstelijnszorg door cliënten Bekeken
ECB	Eerstelijnszorg door cliënten Bekeken
ECD	Elektronisch cliënten Dossier
Echolalie	Drang tot het herhalen van de eigen of andermans woorden
Echopraxie	Drang tot het nadoen van een ander
ECL	Ervaringsdeskundige Cursus Leider
Verklaringen en afkortingen GGZ	

ECT	Elektronvulsie Therapie (elektroshocktherapie)
EDI	Electronic Data Interchange
EEG	Electro Encefalogram (hersenonderzoek)
EF	Executieve Functies zijn cognitieve functies die ervoor zorgen dat je gedrag kan reguleren, plannen en organiseren. Onderdelen hiervan zijn concentratie, geheugen en selectiever aandacht.
Effatha Guyot	Zorg Biedt zorg aan kinderen, jongeren en volwassenen die doof of slechthorend zijn of een communicatieve beperking hebben.
E-Health	Het gebruik van ICT en met name internettechnologie om de gezondheid en de gezondheidszorg te ondersteunen of te verbeteren.
ELC	Eerste Lijns Centrum
ELP	Eerste Lijns Psycholoog: cliënten kunnen zich bij een eerste lijnspsycholoog aanmelden zonder verwijzing. ELP heeft een praktijkgerichte en breed georiënteerde opleiding gevolgd zonder zich te specialiseren. ELP biedt kortdurende klantgerichte en kortdurende behandeling voor een scale aan lichte tot matige psychische klachten. Wanneer een intensievere of meer specialistische behandeling nodig is kan de cliënt worden doorverwezen naar "tweede lijn" van de gezondheidszorg, bijvoorbeeld behandeling door een psychotherapeut.
Eerste Lijns Psycholoog	zie ELP
ELSO	Eerste Lijns Samenwerkings Overleg
EM	Extra Muraal
EMA	Educatie Maatregel Alcohol; doel van de maatregel is om te zorgen dat iemand niet nogmaals deelneemt aan het wegverkeer onder invloed van alcohol.
EMC	Erasmus Medisch Centrum
EMD	Elektronisch Medisch Dossier
E-mental health	Geestelijke gezondheidszorg op internet. Op Internet kan informatie gevonden worden over psychische klachten en behandelmogelijkheden. Daarnaast bestaat er ook zelftesten, communities en forums om informatie met lotgenoten uit te wisselen.

Emetofobie	Bang zijn om over te geven (braken): ook wel braakfobie genoemd. Er zijn twee opvallende verschijnselen: het voortdurend angstig en bezorgd zijn dat men zou kunnen/moeten overgeven en alles doen om te voorkomen dat men zou moeten overgeven.
EMG	Ernstig en meervoudige handicaps
EMP	Europees Medisch Paspoort
	Empowerment Letterlijk: machtsverwerving. Het streven naar een maximale zelfcontrole zonder onnodige afhankelijkheid van anderen
Enkelvoudige fobie	Een fobie waarbij alleen angst bepaald iets.
EPD	Elektronisch Patiënten Dossier
EPFB	Elektronisch Patiënten Feed Back
EPS	Extrapiramidale Symptomen. Verschijnselen die optreden bij een verstoring van de structuur of functie van bepaalde delen van het centrale zenuwstelsel zoals de basale kernen, rode kern, substantia nigra, behorende tot het extrapiramidaal systeem. Het betreft een bewegingsstoornis als gevolg van een verstoorde aansturing van skeletspieren
ER	Emancipatie Raad
Ergotherapie	Het begeleiden en trainen van dagelijkse vaardigheden die nodig zijn voor een zo zelfstandig mogelijk leven, zodat iemand na een ziekte of ongeval dat meer zo goed mogelijk zelf leert te doen.
Espressed Emotions (EE)	Term voor het vaststellen van de mate van kritiek of betrokkenheid van bijvoorbeeld familieleden. Een hoge EE leidt tot stress voor de cliënt en doet de kans op een psychose toenemen.
ET	Externe Toeslag
EUFAMI	European Federation of associations of families of mentally ill people
Euforie	Extreem opgewekte stemming
Euthanasie	Opzettelijke levensbeëindiging bij uitzichtloos en ondraaglijk lijden op uitdrukkelijk verzoek van de patiënt zelf, door toediening van bepaalde middelen
Verklaringen en afkortingen GGZ	

	van een arts. Als de arts aan alle wettelijk vastgestelde zorgvuldigheidseisen heeft voldaan en er melding van heeft gemaakt, is euthanasie niet strafbaar.
Evean	Gespecialiseerde verzorging wordt geboden bij psychische en sociale problemen. Gespecialiseerde Verzorging richt zich op het hele gezin/huishouden en kan verzorgend, opvoedend, begeleidend of van huishoudelijke aard zijn.
EVS	Elektronisch Voorschrijf Systeem
Evv 'er	Eerst Verantwoordelijke Verpleegkundige/Verzorger
EW	Eerst Verantwoordelijke
Exacerbatie	Plotselinge verergering
EXIT	Extra Intensieve Trajectbegeleiding
EXP	Expiratie van Medicijnen (Niet Gebruiken na..)
Extramurale Zorg	Ambulante Zorg
Extramuralisatie	Het weer terugbrengen in de maatschappij van de psychiatrie en de psychiatrische cliënt.
Extrapiramidale	Bijwerkingen op het bewegingspatroon zoals een schuifelende gang, vertraagde symptomen
EZP	Extramuraal Zorgzwaarte Pakket
F	
Faalangst	Er zijn 3 soorten faalangst: cognitieve faalangst: sociale faalangst en motorische faalangst.
FACT-team	F staat voor Functie: Act staat Assertive Community Treatment Assertive betekent dat het team actief op zoek gaat naar de cliënt en desnoods hulp opdringt Community Treatment wil zeggen dat de hulp in en door de samenleving geboden wordt: psychiatrie in nauwe samenhang met de sociaal maarschappelijke instellingen. Het Fact is er speciaal voor ambulante cliënten met ernstige en blijvende psychiatrische stoornissen. Te denken valt aan schizofrenie, bipolaire stoornissen. depressieve stoornissen, veelal in combinatie met een verslaving.

Farmacokinetiek	Onderdeel van de medicijnleer dat zich specifiek bezig houdt met de werking van medicijnen op levende wezens
Farmacologie	Kennis en leer van medicijnen
Farmacotherapie	Behandeling met medicijnen
Farmacovigilantie	Onderzoek nadat een medicijn op de markt is gekomen
FC	Faciliterende Communicatie
FDP	Forensisch Psychiatrische Dienst
Fenotype	Verschijningsvorm
FIOM	Fiom biedt hulp, informatie en advies aan iedereen die vragen of problemen heeft op het gebied van: (on)bedoelde zwangerschap, tienerzwangerschap, ongewenste kinderloosheid, afstand doen van een kind, een kind adopteren, afgestaan of geadopteerd zijn en (inter)nationale zoekacties naar familieleden.
FIS	Fysiotherapeutisch Informatie Systeem
Fixeren	Vastbinden, bijvoorbeeld met een Zweedse band
Floride psychose	Letterlijk: bloeiende psychose. Psychose waarin alle symptomen duidelijk zijn waar te nemen
Fobie	Een fobie wordt gerekend als een angststoornis. Iemand met een fobie gaat gebukt onder irrealistische, ongezonde angsten voor specifieke zaken of situaties. Een fobie neemt voor iemand een zodanig grote aan dat het een belemmering vormt in het dagelijks leven.
FOBO	Fouten, Ongevallen en Bijna-Ongelukken registratiesysteem in een ziekenhuis
Focussen	Deze vorm van psychotherapie leert de cliënt zich te concentreren op het lichamenlijk ervaren van gevoelens en gedachten. Op die manier worden nieuwe inzichten verworven in psychische klachten

en krijgt de cliënt meer controle over zijn of haar emoties.

FODOK	Federatie van Organisaties van ouders van Dove Kinderen
FOG	Financieel Overzicht Gezondheidszorg
FONA	Fouten of Near Accidents: registratie systeem in een ziekenhuis
Forensische psychiatrie	Letterlijk: gerechtelijke psychiatrie. Psychiatrie die zich richt op cliënten die als gevolg van hun geestestoestand een misdrijf hebben begaan. Er wordt ook onderzoek verricht inzake de toerekeningsvatbaarheid.
Forensische schakelunit	Opvang voorziening die de schakel, de brug , moeten vormen tussen de psychiatrie en justitie
Formularium	Omschrijving van het beperkte medicijnassortiment dat in een ziekenhuis wordt gebruikt
FOSS	(Nederlandse) Federatie van Ouders van Slechthorende kinderen en van kinderen met Spraak- en taalmoeilijkheden
FOVIG	Federatie van Organisaties van ouders van Visueel Gehandicapten
FOZ	Financieel Overzicht
FPA	Forensisch Psychiatrische Afdeling
FPC	Forensisch Psychiatrisch Centrum
FPK	Forensisch Psychiatrische Kliniek; Een FPK of een FPC is een tbs-kliniek waar mensen worden opgenomen die ter beschikking gesteld zijn.
FPP	Forensisch Psychiatrische Polikliniek
Fre	Formatierekeneenheid
FT(T)O	Framco Therapeutisch (Transmuraal) Overleg
FTE	Eén formatieplaats
FVG	Fonds Verstandelijk Gehandicapten
FvO	Federatie van Ouderverenigingen (verstandelijk gehandicapten)
Verklaringen en afkortingen GGZ	

FZ	Facilitaire Zaken
G	
GAAZ	Geriatrische Afdeling Algemeen Ziekenhuis
GAB	Gewestelijk Arbeids Bureau
GAK	Gemeenschappelijk Administratie Kantoor
GAPZ	Geriatrische Afdeling van een Psychiatrisch Ziekenhuis
GAS	Gegeneraliseerde Angst Stoornis. Het meest opvallende symptoom bij GAS is dat de cliënt een chronische zenuwachtige tobber(piekeraar) is. Er is sprake van een overmatige angst en zorg waarop de cliënt weinig of geen greep meer heeft.
Gastplaatsing	Verhullende term voor opname in een instelling buiten de regio omdat er in eigen regio geen plaats is.
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBGB	Geen Bereidheid/Geen Bezwaar (tegen opname)
GBO	Geneeskundige Behandel Overeenkomst
Gecombineerd verpleeghuis	Verpleeghuis met zowel een afdeling somatiek(lichamelijke problematiek) als psychegeriatrie (geestelijke problematiek).
Gedesoriënteerdheid	Uiting van ziekte: Psychiatrisch toestandsbeeld waarbij sprake is van chaos in handelen en/of emoties.
Gedragstherapie	Vorm van psychotherapie die is gestoeld op de theorie dat een groot deel van het menselijk gedrag is aangeleerd. Psychische klachten en andere problemen komen vaak voort uit dergelijk aangeleerd gedrag. In deze therapie leert men deze disfunctionele gedragingen af en wordt de cliënt een nieuw, gezond gedrag aangeleerd. De cliënt leert bijvoorbeeld ontspannen te blijven in situaties die voorheen irrationele angst veroorzaakten.
Gedwongen behandeling	Betekenis volgens de wet BOPZ: behandeling waarmee de cliënt niet uitdrukkelijk heeft ingestemd. Alleen mogelijk indien er sprake is van (dreigend) gevaar tijdens de opname

Gedwongen opname	Betekenis volgens de wet BOPZ: opname waarmee de cliënt niet uitdrukkelijk heeft ingestemd. Alleen mogelijk indien er sprake is van (dreigend) gevaar .
Generiek middel	Medicijn dat dezelfde werkzame stoffen bevat als het (vaak veel duurder) merkproduct waarop het is gebaseerd.
GEPD	Geïntegreerd Elektronisch Patiënten Dossier
Geronto-psiatrie	Psychiatrische zorg voor ouderen
Gestalt Therapie	In deze therapie staat de manier waarop de cliënt zichzelf als geheel ervaart centraal. Psychische klachten die deel uitmaken van dat geheel komen volgens deze therapie voort uit blokkades die tijdens de therapie door de psychotherapeut middens verschillende methoden worden opgeheven.
Gevaar	Sleutelbegrip bij gedwongen opname. Onder gevaar moet volgens de wet BOPZ in dit geval worden verstaan "direct levensgevaar". Ook dreigend gevaar valt eronder waarbij het niet uitmaakt of het gaat om (dreigend) gevaar voor de cliënt , voor anderen, of voor de algemene veiligheid van personen of goederen. Ook zelf verwaarlozing, gevaarlijk gedrag in het verkeer of de psychische gezondheid van anderen kunnen reden zijn voor gedwongen opname.
GG&GD	Gemeentelijke Geneeskundige (of gewestelijke) Gezondheidszorg
GGD	Geestelijke Gezondheids Dienst
GGV	Gespecialiseerde Gezinsverzorging
GGZ	Geestelijke Gezondheids Zorg: deelgebied binnen de gezondheidszorg dat behandeling, verpleging en verzorging biedt aan mensen met psychische problemen en psychosociale problemen: biedt tevens preventie
GGZN	Stichting Geestelijke Gezondheids Zorg Nederland
GHI	Geneeskundige Hoofd Inspectie
GHIV	Geneeskundige Hoofd Inspectie van de Volksgezondheid
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen

Verklaringen en afkortingen GGZ

GIC	Geboorte Informatie Centrum
GIDZ	Gaming In De Zorg
GIDZ	Gaming In De Zorg
GIGV	Geneeskundige Inspectie Geestelijke Volksgezondheid
GIP	Geneesmiddelen Informatie Project
GLIAGG	Gereformeerde Landelijke instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
GLIBW	Gereformeerde Landelijke Instelling voor Bescherm Wonen
GMD	Gemeenschappelijke Medische Dienst
GMSB	Geïntegreerd Medisch Specialistisch Bedrijf
GOG	Gestructureerd Overleg Gehandicaptenbeleid
GOW	Gecoördineerd Ouderen Werk
GPZ	Gereformeerd Psychiatrisch Ziekenhuis
GR	Gehandicapten Raad
GR	Gezondheids Raad
Groepstherapie	Verzamelnaam voor alle vormen van psychotherapie groepsverband. In groepstherapie staat interactie tussen de groepsleden centraal en neemt de therapeut een leidende maar terughouden positie in.
GS	Gedeputeerde Staten
GSD	Gemeentelijke Sociale Dienst
GV	Gezins Verzorging
GVM	Geestelijke gezondheidszorg, Verslavingszorg en Maatschappelijke zorg
GVO	Gezondheids Voorlichting en Opvoeding
GVS	Geneesmiddelen Vergoedings Systeem
GVT	Gezins Vervangend Tehuis
GZ	Gehandicapten Zorg

Verklaringen en afkortingen GGZ

GZ-Psycholoog	Een gezondheidspsycholoog, veelal afgekort als een GZ-Psycholoog, is een psycholoog die een postdoctorale studie heeft gevolgd en werkzaam kan zijn alle sectoren van de gezondheidszorg. De GZ-psycholoog diagnosticeert en gehandeld psychische problemen en invaliditeit, psychische stoornissen en problemen in het leefklimaat. De titel GZ-psycholoog is in Nederland beschermd.
H	
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Points. Alle handelingen in een organisatie worden nagelopen op mogelijke risico's voor de gezondheid van de consument
HAGRO	Huis Artsen Groep
HAIO	Huisarts Assistent In Opleiding
HAL	Huis Artsen Laboratorium
Hallucinatie	Verstoring in de waarneming. Waarneming zonder dat de zintuigen geprikkeld worden (bijvoorbeeld stemmen horen terwijl niemand spreekt of het zien van dingen die niemand ziet)
HAP	Huis Artsen Post
HDL	Huishoudelijke Dagelijkse Levensverrichtingen
Hebefrenie	Vorm van schizofrenie waarbij verwardheid en vervlakte emoties centraal staan. Ook kan er sprake zijn van vervreemding en zelfverwaarlozing. Opvallend is vaak een vreemde manier van in zichzelf glimlachen.
HEE	HEE staat voor Herstel, Empowerment en Ervaringsdeskundigheid van mensen met psychische handicaps. Herstel betekent leren omgaan met blijvende psychische klachten en daar omheen je leven opbouwen. Empowerment is het ontdekken en aanboren van je eigen kracht. Ervaringsdeskundigheid is de toepassing van de kennis die mensen met psychische handicaps op grond van hun eigen ervaringen opbouwen. HEE staat kortom voor de uitwisseling van ervaringen, de opbouw van ervaringskennis en de overdracht daarvan door mensen met psychische handicaps zelf. GGZ cliënten, hulpverleners en anderen kunnen daar hun voordeel mee doen.
Heteroanamnese	Ziektegeschiedenis, opgetekend door iemand anders
Verklaringen en afkortingen GGZ	

	Dan de cliënt zelf (bijvoorbeeld door een familielid)
HGZO	Hoger Gezondheids Zorg Onderwijs
HH	"Helpende Handen"vereniging gehandicaptenzorg van de gereformeerde kerken
HIC	Hulpmiddel Informatie Centrum
HIDHA	Huisarts In Dienst van een andere Huis Arts
HIS	Huisartsen Informatie Systeem
HKZ HOED	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector Huisartsen Onder Een Dak (groepspraktijk)
Hospitalisatie	Proces waarbij verschijnselen als apathie en gebrek aan initiatief niet het gevolg zijn van een ziekte maar van het (langdurig) verblijf in een instelling.
Hostel	Beschermd Woonvorm
HOZ (wet)	Wet Herziening Overeenkomstenstelsel Zorg
HR	Hoge Raad
HRM	Human Resource Management (personeelsbeleid)
Hulpverlening	De geïnstitutionaliseerde zorg voor mensen in maatschappelijke en geestelijke nood
Huntington, Ziekte van	Ziekte met als kenmerken onwillekeurige bewegingen en voortschrijdende dementie.
HV	Huishoudelijke Verzorging
HvB	Huis van Bewaring
HVD	Hulp Verlenings Dienst
HVO Opvangcentrum	Vereniging HVO (voorheen Hulp Voor Onbehuisden)
Hypertonie	Spierstijfheid
Hyperventilatie	Manier van ademen die lichamelijke klachten veroorzaakt waardoor fobieën zich kunnen ontwikkelen.
Hyperventileren	Kortademig of moeilijk ademen
Hypno Therapie	In hypnotherapie raakt de cliënt door hypnose uiterstontspannen en geconcentreerd waardoor problemen beter kunnen worden onderzocht en de
Verklaringen en afkortingen GGZ	

	cliënt makkelijker suggesties van de psychotherapeut op volgt.
Hypnose	Toestand van diepe ontspanning.
Hypnosedatie	Sufheid. Slaperigheid
Hypochondrie	Letterlijk vertaald: ziektevrees. Veel mensen met een paniekstoornis hebben last van gedachten dat ze een ziekte hebben of krijgen.
Hypokinesie	Bijwerking die zich uit in minder spontane bewegingen
Hypomanie	Een lichte vorm van manie met een duidelijk verhoogde stemming.
I	
IAB	Informatie en Advies Bureau
IAD	Informatievoorziening en Administratieve Dienstverlening
Iatrogene aandoening	Aandoening door verkeerd medisch handelen ontstaan
IBA	Individuele Begeleidings Afdeling
IBB	Individuele Belangen Behartiging
IB-er	Intern Begeleider
IBMG	Instituut Beleid en Management Gezondheidszorg
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
IBS	In Bewaring Stellen: spoedprocedure via de BOZP om een cliënt binnen 24 uur gedwongen op te laten nemen in een psychiatrische ziekenhuis.
IBZW	Intensief Begeleid Zelfstandig Wonen
IC	Interne Controle (kaderregeling)
IC	Intensive Care
ICD	International Classification of Diseases
ICER	Interdepartementale Commissie Europees Recht
ICF	Internationale Classificatie van het menselijk Functioneren

ICIDC	International Classification of Impairments Dedabilities and Handicaps
ICM	Inter Cultureel Management
ICPC	International Classification of Primery Healt Care
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
ID-Baan	Instroom Doorbaan (eerder Melkert Baan)
IDC	Informatie-en Documentatie Centrum
Idiosyncratisch Gedrag	Patiënt specifiek gedrag dat iemand vertoont voorafgaan aan een psychose (bijvoorbeeld zich excentriek gaan kleden of een zonnebril gaan dragen)
IE	Inclusion Europe
IG	Initiatief Groep
IGGZ	Intramurale Geestelijke Gezondheids Zorg
IGO	Instituut voor Gezondheids -en Omgevingsvraagstukken
IGPB	Instituut voor Gebruikers Participatie en Belangenbehartiging
IGZ	Inspectie Gezondheids Zorg
II	Inclusion International
IJHV/JV	Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
IKC(N)	Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
IKC(N)	Integraal Kanker Centrum (Noord-Nederland)
IKG	Informatie en Klachtenbureau Gezondheidszorg
IKO	Integraal Kankercentrum Oost
IKZ	Instituut voor Klantervaringsonderzoek in de Zorg
ILN	(Stichting) Independent Living Nederland
IMP	Instituut voor Multidisciplinaire Psychotherapie
Implementatie	Het in gebruik nemen van een ontwikkelde methodiek in de praktijk.

Incidentie	Aantal nieuwe ziektegevallen per jaar
IND	Immigratie en Naturalisatie Dienst
Indicatiestelling	Het vaststellen van de zorgbehoefte en het toekennen van hulp
Indigo	Mentale ondersteuning: direct en dichtbij. Men biedt kortdurende en effectieve ondersteuning en behandeling. Indigo is voor iedereen snel toegankelijk. Methodes voor ondersteuning zijn voorlichting, zelfhulp, cursussen, begeleiding en behandeling. Men werkt vaak vanuit verschillende gezondheidscentra en huisartsenpraktijken.
Inductie	het overnemen van een zaak door de omgeving
Informatie	Kennis die iemand ontvangt
Informed consent	Letterlijk: geïnformeerde toestemming. Regelt dat een onderzoek of behandeling pas mag plaatsvinden als de cliënt beseft wat er gaat gebeuren en hiervoor toestemming heeft gegeven.
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
Instrument Plus	Term gebruikt voor de instrumenten die in het kader van het project Kwaliteitsimpuls Cliëntenondersteuning GGZ ontwikkeld zijn. Deze instrumenten zijn voor gebruik door verschillende organisaties geschikt gemaakt, op elkaar afgestemd en aan een groep deskundigen zijn voorgelegd.
Instrumenten	Hulpmiddelen om bepaalde taken makkelijker of beter te kunnen uitvoeren
Intensief Casemanagement	Casemanagement waarbij een hulpverlener minder dan 15 cliënten onder zijn of haar hoede heeft.
Intermitterende opname	Een met regelmaat, structureel terugkerende opname in een intramurale instelling: bijvoorbeeld 3 dagen per week
Internettherapie	Therapie via internet. Voor depressie, angststoornissen en alcoholproblemen zijn bijvoorbeeld programma's gemaakt. Men wordt begeleid door middel van e-mail of chat-sessies met een hulpverlener. Ook is het mogelijk om in de chatboxen groepstherapie te doen. Internettherapie werkt volgens vaststaande protocollen waarbij cognitieve gedragstherapie vaak uitgangspunt is.

Intramurale Zorg	Klinische 24 uren Zorg
Intramusculaire injecties	Injecties in de spieren
Intraveneuze injecties	Injecties in de aders
INVIS	Interactief Vraaggestuurd Informatie Systeem
IO	Interregionaal Overleg
IOAW	Inkomensvoorziening Ouderen en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOB	Individueel Ondersteunings Budget
IOCOB	Innovatief Onderzoek en Onderwijs van Complementaire Behandelwijze
IOF	Intercollegiaal Overleg Fysiotherapie
IOG	Individueel Ontwikkelings Gesprek
IOG	Indicatie Overleg GGZ
IOP	Individueel Ontwikkelings Plan
IPD	Instituut Psychiatrische Deeltijdbehandeling
IPO	Inter Provinciaal Overleg
IPOG	Interprovinciaal Overleg Gehandicaptenbeleid
IPS	Individuele Persoonlijke Steun
I-psy	Interculturele Psychiatrie; de zorg die I-psy biedt . Door hulpverleners uit de eigen cultuur en in de eigen taal, is voor veel allochtonen een goede oplossing
IPT	Intensief Psychiatrische Thuiszorg
IPVV	Integraal Plan Verpleging en Zorg
IPZ	Instituut voor Psychiatrische Zorg
IRB	Individuele Rehabilitatie Benadering
IRO	Individuele Re-integratie Overeenkomst
Irv	Informatiecentrum voor Revalidatie en Handicap
ISFG	Instituut voor Sponsoring en Fondsenwerving in de Gezondheidszorg
Verklaringen en afkortingen GGZ	

ISO	International Standard Organisation
IT	Informatie Technologie
ITS	Internationaal Toegankelijkheids Symbool
ITZ	Intensieve Thuis Zorg
ITZ	Innovatiecentrum telematica en Zorg
IVG	Inkomenskomensvoorziening Volledig Gehandicapten
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
IVBO	Individueel Voorbereidend Beroepsonderwijs
IVH	Integrale Vroeghulp
IVO	Instituut voor Verslavings Onderzoek
IZA	Intramuraal Zorg Arrangement
IZR	Interprovinciale Ziektekosten Regeling
IZW	Informatiecentrum Zorg & Welzijn
J	
JAGGZ	Joodse Ambulante Geestelijke Gezondheids Zorg
JAIB	Jongeren Advies (en Informatie) Bureau
JGZ	Jeugd Gezondheids Zorg
JIP	Jeugd Informatie Punt
Jobcoaching	Baanbegeleiding
JOPLA	Jongeren Platform chronische ziekte en/of lichamelijke handicap
JOZ	Jaar Over Zicht
JPD	Jeugd Psychiatrische Dienst
K	
K&Z	Kind & Ziekenhuis (landelijke vereniging)
KA	Klachtencommissie Alternatieve Behandelwijzen

Katalepsie	Verlies van controle over willekeurige ewegingen, zich uitend in een wasachtige buigzaamheid
KB	Koninklijke Bibliotheek
KBO	Katholieke Bond van Ouderen
KBOH	Kwaliteit en Bruikbaarheids Onderzoek Hulpmiddelen
KDC	Kinder Dag Centrum
KDO	Kort Durende Opvang
KDV	Kinder Dag Verblijf
KG	Kort Geding
KGVT	Kinder Gezins Vervangend Tehuis
KIB	Kliniek voor Intensieve Behandeling
KIEN	Kwaliteit In Eigen Huis
Kinder/Jeugd Psycholoog	Dit is een psycholoog die zich middels opleiding en/of werkervaring heeft gespecialiseerd in de kinder en jeugdpsychiatrie.
Kinderarts	De kinderarts is de medisch specialist die met name somatische bevoegdheden heeft en geacht wordt aanvullend psychiatrische deskundigheid te hebben verkregen middels door de beroepsgroep erkende opleidingsactiviteiten. De bevoegdheden rondom diagnostiek en behandeling hangen samen met de deskundigheid en dus bekwaamheid van betreffende specialist.
Kinder-en Jeugdpsychiater	De kinder-en Jeugdpsychiater heeft hetzelfde deskundigheidgebied als de psychiater. De kinder-en Jeugdpsychiater heeft door een aanvullende opleiding (het aantekenjaar Kinder-enJeugdpsychiatrie) extra bekwaamheid op het vakgebied Kinder -en Jeugdpsychiatrie.
KIS	Klacht Opvang Informatie Systeem
KITTZ	Kwaliteits Instituut voor Toegepaste Thuis Zorgvernieuwing
KJP	Kinder en Jeugd Psychiatrie
KKC	Kwaliteits Kennis Centrum
KKP	Kortdurende Klinische Psychiatrie
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Klantgerichte Zorg	Hulpverlening waarbij niet het beschikbare aanbod de oplossingsrichting bepaald maar waarbij de cliënt met zijn probleemsituatie, mogelijkheden en zorgvraag centraal staat.
Klinisch psycholoog	Een klinische psycholoog is een gespecialiseerde GZ-psycholoog die een postdoctorale opleiding tot klinisch psycholoog heeft afgerond. De klinisch psycholoog is veelal werkzaam in instellingen als ziekenhuizen, maar kan ook zelfstandig een praktijk voeren. het werkgebied van de klinische psycholoog bestaat uit het diagnosticeren en behandelen van ernstige en complexe psychische problemen en psychiatrische stoornissen en het verrichten van crisisinterventies.
Klinische Zorg	Alle zorg die cliënten krijgen als men is opgenomen: intramurale zorg
KLM	Klub Lange Mensen
KMBO	Kort Middelbaar Beroeps Onderwijs
KNGF Fysiotherapie	Koninklijk Nederlands Genootschap voor
KNGF	Koninklijk Nederlands Geleidehonden Fonds
KNMG	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
KOPP	Kinderen van Ouders met Psychiatrische Problemen
Korsakov, Syndroom van	Aandoening waarbij een gedeelte van hersenen worden aangetast waardoor er geheugenverlies ontstaat. Clint verliest vooral het vermogen om iets nieuws te leren, terwijl ook het begrip van tijd verstoort raakt. Wordt veroorzaakt voor een gebrek aan vitamine B1, vooral bij alcoholverslaving.
Kortdurende Psychotische Stoornis	Stoornis waarbij de psychose korter duurt van 1 maand.
KOZ	Klantgericht Oriëntatie in de Zorg
KPAZ	Kernvragenlijst Patiëntentevredenheid Academische Ziekenhuizen
KVHN	Koninklijke vereniging Homeopathie Nederland
KVT	Kort Verblijf Tehuis
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Kwadraad	Partner voor instellingen, cliëntenraden en andere organisaties die willen werken aan kwaliteit vanuit cliëntenperspectief. Aanbod: Kwantitatief en Kwalitatief onderzoek, advies en training bij verbetertrajecten, trainingen in cliëntenperspectief voor hulpverleners en andere deskundigen, ontwikkelings ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid Kwadrant biedt behandeling en ondersteuning aan kinderen en jeugdigen met een lichte verstandelijke handicap en gedragsproblemen.
Kwaliteitsbeleid	Omschrijving van de doelstellingen ten aanzien van de kwaliteit, het kwaliteitsniveau en wegen die daarnaar moeten leiden
Kwetsbare burgers	Burgers die tot een risicogroep behoren zoals harddrugsgebruikers, dak- en thuislozen, chronische zieken, hulp- en zorgbehoevende ouderen, enz.
KWIS	Kwaliteits informatie en sturingssysteem voor Instellingen
KWZ	Kwaliteits Wet Zorg Instellingen
L	
LAD	Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband
LAK-Care	Landelijk Actieprogramma Kwaliteit voor de ouderen en gehandicaptenzorg
Lareb	Landelijke registratie evaluatie bijwerkingen
LBEZ	Landelijk Bureau Ethiek in zorg
LBK	Landelijke Beroepscommissie Klachten
LBOC	Landelijke Beroepsvereniging Ondersteuners Cliëntenraden
LBT	Landelijk Bureau Toegankelijkheid
LCFJ	Landelijk Cliënten Forum Jeugdzorg
LCIG	Landelijk Centrum Indicatiestelling Gehandicaptenzorg
LCK	Landelijke Centrum Kraamzorg
LCKZ	Landelijk Coördinatiepunt Kwaliteitsbeleid Zorgsector

Verklaringen en afkortingen GGZ

LCR	Landelijke Cliënten Raad
LCR	Lokale Cliënten Raad
LCTI	Landelijke Commissie Toezicht Indicatiestelling
LCV	Landelijke Commissie Vertrouwenslieden
LCvV	Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden
LCVV	Landelijk Centrum Verpleging en Verzorging
LEH	Levensreddende Eerste Hulp
LEMD	Landelijk Elektronisch] Medicatie dossier
LEVV	Landelijk Expertisecentrum Verpleging en Verzorging
LFAZ	Landelijke Federatie voor AmbulanteZorg
LFB	Landelijke Federatie Belangenvereniging "Onderling Sterk"
LFB-OS	Landelijke Federatie Belangenvereniging "Onderling Sterk"
LFOS	Landelijke Federatie van Ongebonden Schilvoorzieningen
LG	Lichamelijk Gehandicapten
LGF	Leerling Gebonden Financiering
LHV	Landelijke Huisartsen Vereniging
Lichttherapie	Lichttherapie is een behandeling van seizoensgebonden stemmingsklachten. Lichttherapie reguleert op kunstmatige wijze de natuurlijke aanmaak van melatonine en herstelt daarmee het dag-nachtritme (bijvoorbeeld toegepast bij winterdepressie of winterblues).
LIER	Landelijk Indicatie En Registratiesysteem
Life Chart	Levensgrafiek. Methode waarbij het ziekteverloop wordt vergeleken met belangrijke gebeurtenissen die daarop mogelijk van invloed zijn geweest
LINH	Landelijk Informatie Netwerk Huisartsenzorg
LIP	Landelijk Informatiepunt Patiënten
LIPZ	Landelijk Informatie Punt Paramedische zorg
Verklaringen en afkortingen GGZ	

LISV	Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen
LKT	Landelijke Klachtencommissie Thuiszorg
LMA	Landelijk Meldpunt Arbodienstverlening
LMD	Landelijk Medicatie Dossier
LMR	Landelijke Medische Registratie
LOC	Belangenorganisatie cliënten GGZ
LOCO	Landelijke Organisatie Cliëntenraden Ouderenzorg
LOH	Logeer Huis
Lokaal Loket	Een (gemeentelijke)voorziening die informatie, vraagverheldering, advies, bemiddeling en vaak ondersteuning en toegang tot individuele voorzieningen biedt op het terreinen van wonen, zorg en welzijn.
Lom	Scholen voor kinderen met leer-en opvoedingsproblemen
Long Care afdeling	Hier worden cliënten opgenomen die een potentieel gevaar zijn voor zichzelf en voor anderen en bij wie eerdere behandeling niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. De reden voor opname is niet alleen forensisch maar dient ook ter voorkoming dat iemand een misdrijf pleegt en dan alsnog met een forensische maatregel binnenkomt.
LOPAG	Landelijk Overleg van Patiëntenorganisaties voor Alternatieve Geneeswijzen
LOT	Vereniging van Mantelzorgers
LOV	Landelijk Overleg Vrouwen in de WAO
LOVE	Landelijk Overleg Versterking Eerstelijnsgezondheidszorg
LP GGZ	Landelijk Platform GGZ
LPO	Landelijk Platform Oogzorg
LSBS	Landelijke Stichting Blinden en Slechtzienden
LSDA	Landelijk Steunpunt Dagbesteding en Arbeidsrehabilitatie voor mensen met een psychiatrische achtergrond
Verklaringen en afkortingen GGZ	

LSOH	Landelijke Stichting Ouderen en Huisdieren
LSP	Landelijk Schakel Punt voor de zorg
LSR	Landelijk Steunpunt Cliëntenraden
LSR	Landelijke Stichting Rouwbegeleiding
LSV	Landelijke Specialisten Vereniging
LSV LTHP	Landelijk Steunpunt Vrijwilligers Lange Termijn Huisvestings Plan
Lucertis	Lucertis is een organisatie die een breed behandel aanbod biedt voor kinderen, jongeren en hun omgeving. Ambulant, outreachend, in deeltijd of klinisch.
Lujan-Fryns Syndroom	Een genetisch in kaart gebrachte vorm van een verstandelijke beperking met de symptomen van schizofrenie
Luxeren	Het waarneembaar worden van psychische problemen. Ook versnellen, van bijvoorbeeld een terugval
LVCW	Landelijke vereniging Centraal Wonen
LVD	Landelijke Vereniging van Dialyserenden en getransplanteerden
LVE	Landelijke vereniging van Eerste Lijnpsychologen
LVG	Licht Verstandelijk Gehandicapten
LVG	Landelijke Vereniging voor de Georganiseerde eerste lijn
LVG	Landelijke Vereniging Gezondheidscentra
LVGO	Landelijke Vereniging voor Groepswonen van Ouderen
LVIO	Landelijke Vereniging van Indicatie Organen (nu CIZ)
LVSG	Landelijke Vereniging van Sociaal Geneeskundigen
LVT	Landelijke Vereniging voor Thuiszorg
LVT	Landelijke Vereniging voor Thuislozen
LVTC	Landelijke Vereniging voor Trauma Centra
Verklaringen en afkortingen GGZ	

LWOO	Leer Weg Ondersteunend Onderwijs
LZ	Langdurig Ziek
LZA	Langdurig Zorg Aanbod
LZA	Langdurig Zorg Afhankelijken
LZK	Scholen voor langdurig zieke kinderen
LZK	Langdurig Zieke Kinderen
M	
M&M	Middelen en Maatregelen
Maatjesprojecten	Initiatieven waarbij getrainde vrijwilligers recreatieve activiteiten ondernemen en soms praktische hulp geven aan (ex) psychiatrische cliënten, tienermoeders, thuisloze jongeren, ect.
Machtiging	Rechterlijke machtiging ter voorkoming van een gedwongen opname door het stellen van voorwaarden over behandeling en gedrag van de cliënt.
MADD	Make A Difference Day
MADI	Maatschappelijke Dienstverlening
Malingering	Opzettelijk overdrijven van lichamelijke of psychische klachten
Manie	Stemmingsstoornis die zich onder meer kenmerkt door een te opgewekte stemming, gevoelens van almacht en druk gedrag
Manisch depressief	Stoornis die extreem hoge pieken en donkere diepe dalen kent. In vrolijke periodes is men opvallend druk en actief en denkt men de hele wereld aan te kunnen. In een depressieve periode vervalt men tot grote besluiteloosheid en is men dodelijk vermoeid en gaat gepaard met concentratieproblemen.
mAWBZ	modernisering Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
Maxen Max	letterlijk Maximaal laadvermogen. Jonge mantelzorgers: kinderen en jongeren die voor ziek of gehandicapt familielid zorgen. Aan de extra taken die dit met zich meebrengt zit een max: een te zware last kan voor het kind leiden tot eigen problemen. Zij
Verklaringen en afkortingen GGZ	

hebben vaak meer verantwoordelijkheden dan andere kinderen en hebben vaak geen tijd voor sport, hobby's of school.

MBO-V	Middelbare Beroeps Opleiding Verpleegkunde
MBTB	Mentaliteit, Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid
MCG	Meervoudig Complex Gehandicapt
MCT	Mobiel Crisis Team
MCZ MDGO	Modernisering Curatieve Zorg Middelbaar Dienstverlenings-en Gezondheidszorg Onderwijs
MDT	Multidisciplinair Team
Mee	Aanbieder van ondersteuning van mensen met een handicap, beperking of een chronische ziekte
METC	Medisch Ethische Toetsings Commissie
MFC	Multi Functioneel Centrum
MFEO	Multi Functionele Eenheid Ouderen
MFZ	Multi Functioneel Zorgcentrum
MGZ	Maatschappelijke Gezondheids Zorg
MHMR	Nederlands Kennisplatform Mental Health in Mental Retardation
MIC	Meldingscommissie Incidenten Cliënten
MICU	Mobiele Intensive Care Unit
MIK-V	Model Intern Kwaliteitssysteem Verpleeghuizen
MIM	Melding Incidenten Medewerkers
MIP	Meldingscommissie Incidenten Patiëntenzorg
MIP	Meldpunt Incidenten Patiëntenzorg
MIZ	Melding Incidenten in de Zorg
MJA	Meer Jaren Afspraken
MJAZ	Meer Jaren Afspraken Zorg

Verklaringen en afkortingen GGZ

MJD	Maatschappelijke Juridische Dienstverlening
MJD	Materieel Juridische Dienstverlening: heeft als doel het wegnemen van belemmeringen die een succesvolle behandeling en resocialisatie van een GGZ cliënt in de weg staan (stabilisering van de leefsituatie: begeleiding bij schuldsanering).
MKD	Medisch Kinder Dagverblijf
MKD	Medisch Kleuter Dagverblijf
MKG	Model Kwaliteitssysteem Gehandicaptenzorg
MKT ML	Medische Kinder Tehuizen (onderwijs voor) Moeilijk Lerenden
MMT	Mobiel Medisch Team
MNS	Maligne Neuroleptica Syndroom is een idiosyncratische, levensbedreigende reactie op antipsychotische medicatie.
MO	Maatschappelijke Opvang
MOA	Medische Opvang Asielzoekers
MOB	Medisch Opvoedkundig Bureau
Mobiel Behandelteam	Ook wel transmuraal team genoemd. Team van vaste hulpverleners dat werkt volgens het casemanagement-principe.
MO-groep	Maatschappelijke Ondernemers Groep
MOR	Maaltijd Op Recept
MOSS	Met Onderlinge Steun Studeren
MPB	Methodische Praktijk Begeleiding
MPS	Meervoudig Persoonlijheids Syndroom
MS	Multiple Sclerose
MSPO	Middelbaar Sociaal Pedagogisch Onderwijs
MSS	Maatschappelijk Steun Systeem: gecoördineerd systeem van mensen. Diensten en voorzieningen waarvan mensen met een psychische handicap zelf deel van uit maken. De bedoeling van het MMS is het bevorderen van de integratie van deze mensen.

MT	Management Team
MTC	Medisch Tucht College
MTV	Mobiel Team Verpleging
Multiplex Developmental Disorders	Aan Autisme verwante stoornis
Multiloog	Ontmoetingen waarbij cliënten, familieleden, hulpverleners en andere belangstellenden met elkaar praten over de beleving van en ervaring met psychisch lijden.
Mutisme	Toestand van volledig zwijgen
MvA	Memorie van Antwoord
MvJ	Ministerie van Justitie
MvT	Memorie van Toelichting
MWD	Maatschappelijk Werk en Dienstverlening
N	
NAF	Nederlands Astma Fonds
NAH	Niet aangeboren Hersenletsel
NAN	Nederlandse Apotheek Norm
NAO	Niet anders omschreven
Narcisme	Eigenliefde.
NASB	Nationaal Actieplan Sport & Bewegen
NAV	Nederlands Artsen Verbond
NAW	Naam/Adres/Woonplaats
NBS	Nederlandse Brandwonden Stichting
NBW	Nieuw Burgerlijk Wetboek
NC	No Claim
NCGV	zie FvG
NCZ	Netwerk Cliëntenraden Zorg
NDF	Nederlandse Diabetes Federatie
Verklaringen en afkortingen GGZ	

NEBASNsG	Nederlandse Sportorganisatie voor mensen met een beperking
NEF	Nederlands Epilepsie Fonds
Negatieve symptomen	Het ontbreken van gedrag dat normaal wel aanwezig is. Bijvoorbeeld: weinig spreken, teruggetrokken gedrag, weinig initiatief tonen, weinig gebaren maken of een vlakke gezichtsuitdrukking hebben.
Neuro-feedback training	Neuro-feedbacktraining is een geavanceerde methode om te leren te kunnen functioneren.
Neurolepticum	Medicijn bedoeld om de psychotische verschijnselen te verminderen of te voorkomen.
Neurotransmitters	Chemische stof in zenuwbanen die zorgt voor het overbrengen van informatie van de ene zenuwcel naar de andere zenuwcel.
NFGV	Nationaal Fonds Geestelijke Volksgezondheid
NFU	Vereniging van Academische Ziekenhuizen (voorheen VAZ)
NGBZ	Vereniging voor deskundigheidsbevordering in de zorg voor mensen met een verstandelijke handicap
NHB	Nederlandse Hersen Bank
NHN	Noord Holland Noord
NIAD	Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs
NICTIZ	Nederlands ICT Instituut in de Zorg
NIGZ	Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie
NIP	Nederlands Instituut van Psychologen
NIT	Nationale Informatiebank Toegankelijkheid
NIVEL	Nederlands Instituut Voor onderzoek van de Eerstelijnsgezondheidszorg
NIZW	Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
NMA	Nederlandse Mededingings Autoriteit
NONI	Niet op Naam Ingeschrevene
Normofoor	betekent: normaal gestemd
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Normofreen	betekent: het ontbreken van stoornissen in het denken
NOV	Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk
NOV	Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk
NP	Nurse Practitioner
NPCF	Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie
NPTN	Netwerk Palliatieve Zorg voor Terminale Patiënten Nederland
NPV	Nederlandse Patiënten Vereniging
NRF	Nationaal Revalidatie Fonds
NRPK	Nederlandse Raad voor Particuliere Klinieken
NSG	Nederlands Specialisten Genootschap
NSGK	Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind
NSMD	Nederlandse Stichting voor mensen met een Manisch Depressieve stoornis
NSOW	Nationaal Overlegorgaan Sociale Werkvoorziening
NTN	Netwerk Thuiszorg Nederland
NVA	Nederlandse Vereniging voor Autisme
NVAB	Nederlandse Vereniging voor Arbeids-en Bedrijfsgeneeskunde
NVAP	Nederlandse Vereniging voor Algemene Patiëntenbelangen
NVAS	Nederlandse Voedsel Allergie Stichting
NVAVG	Nederlandse Vereniging van Artsen in de zorg voor mensen met een Verstandelijke Handicap
NVBS	Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden
NVBW	Nederlandse Vereniging van Beschermd Woonvormen
NVCZ	Nederlandse Vereniging Complementaire Zorg

Verklaringen en afkortingen GGZ

NVDA	Nederlandse Vereniging Voor Doktersassistentes
NVDK	Nederlandse Vereniging voor Dagbehandeling en Kort verblijf
NVE	Nederlandse Vereniging voor Ergotherapie
NVEH	Nederlandse Vereniging voor E-Health
NVKZ	Nederlandse Vereniging voor Kwaliteit en Zorg
NVO	Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen.
NVPG	Nederlandse Vereniging voor Preventie en GVO
NVPV	Nederlandse Vereniging van Psychiatrische Verpleegkundigen
NVSPV	Nederlandse Vereniging van Sociale Psychiatrische Verpleegkundigen
NVVA	Nederlandse Vereniging voor Verpleeghuis Artsen
NVVA	Nederlandse Vereniging van Verpleeghuisartsen
NVVE	Nederlandse Vereniging voor een vrijwillig levenseinde
NVvH	Nederlandse Vereniging voor Heelkunde
NVVP	Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie
NVVP	Nederlandse Vereniging voor Vrijgevestigde Psychotherapeuten
NVVS	Nederlandse Vereniging Voor Slechthorenden
NVVZ	Nederlandse Vereniging voor Verpleeghuis Zorg
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
NWO	Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
NZA	Nederlandse Zorg Autoriteit
NZF	Nationale Zorg Federatie
NZF	Nederlandse Zorg Federatie
NZI	Nederlands Ziekenhuis Instituut

Verklaringen en afkortingen GGZ

NZI	Nationaal Ziekenhuis Instituut
O	
O & V	Opvang & Verzorging
OB	Ondersteunde Begeleiding
OC&W	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
Odibaan	Odibaan biedt begeleiding bij het vinden en behouden van werk.
Odion	Ondersteunt mensen met een handicap d.m.v. advies en informatie, begeleiding, bemiddeling en verzorging
Odyssee	Landelijk opererende onderneming die mensen en organisaties steunt bij ontwikkelings- veranderingsprocessen
Off-label voorschrijven	Het voorschrijven van medicijnen die niet zijn bedoeld voor de doelgroep of de indicatie
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheids Zorg
OGS	Ongeval Gevaarlijke Stoffen
OGZ	Openbare Gezondheids Zorg
OGZ	Fonds Stimuleringsfonds Openbare Gezondheids Zorg
OKZ	Ouder-en Kind Zorg
OI	Operationeel Leider
OMS	Orde van Medisch Specialisten
Onderhoudsmedicatie	Medicijnen bedoeld om nieuwe psychosen te voorkomen bij cliënten die niet meer psychotisch zijn
Ongebonden	Voorziening die buiten de GGZ een veilige plek biedt aan mensen met een
Schilvoorziening	psychische handicap en zo een "schil" om de GGZ vormen. Het betreft inloophuizen, vriendendiensten, informatiewinkels, arbeidsrehabilitatieprojecten, begeleid wonen projecten, zelfhulporganisaties, maatjesprojecten e.d.
Onsamenhangende spraak Verklaringen en afkortingen GGZ	Wartaal

Ontschotting	Het streven om de muren (schotten) tussen de verschillende vormen van zorg (APZ, RIAGG, RIBW) te slechten. Dit moet voorkomen dat de cliënt steeds met andere hulpverleners en behandelaren te maken krijgt.
OOV	Openbare Orde & Veiligheid
OPK-GGZ	Onafhankelijke Periodieke Kwaliteitstoetsing GGZ
Opleidedeling	Psychiater in opleiding tot een kinder-en jeugdpsychiater
OPRON	Overleg Psychosociale Rampen Opvang Nederland
OPS	Organisch Psycho-Syndroom
OR Orthopedagooggeneralist	Ondernemings Raad Een (NVO) orthopedagooggeneralist is in staat zelfstandig het beroep uit te oefenen , werkzaam op basis van een eigen professionele verantwoordelijkheid op het gebied van de opvoedings-, leer en ontwikkelingsprocessen (specialistische dan orthopedagoog: registratie in NVO-register).
Orthopsychiatrie	Psychiatrie voor jongeren met ernstige psychiatrische stoornissen en gedragsproblemen die geen strafbaar hebben gepleegd.
OSO	Organisatie Samenwerkende Ouderenbonden
OT	Operationeel Team
OTC	Over The Counter (zelfzorgmedicatie)
OTS	Onder Toezicht Stelling
Ouderenadvisering	Bijstaan van ouderen die moeite hebben of krijgen met het voortzetten van een zelfstandige bestaanswijze door middel van informatieverstrekking, advisering, bemiddeling en begeleiding op het terrein van wonen, zorg, welzijn en financiën.
Outreachinge zorg	Vorm van zorg waarbij de hulpverlener zijn kantoor verlaat om de cliënt op te zoeken in plaats van andersom
OvD	Officier van Dienst
OVDB Verklaringen en afkortingen GGZ	Opname Vervangende Deeltijd Behandeling

OVDB	Opleiding Verplegende en Verzorgende Beroepen
P	
P&C cyclus	Cyclus Planning & Control
PA	Patiënten Administratie
PA	Physician Assistent
PAAZ	Psychiatrische Afdeling van een Algemeen Ziekenhuis
PA-lab	Pathologisch Anatomisch laboratorium
Palier GGZ Reclassering	Palier is het instrument voor de bevordering van een veiligere leefbare samenleving en het verantwoord uitvoeren van straffen. Zet zich in om de kans op recidive van mensen die fout zijn geweest tot een minimum te beperken.
Palliatieve zorg	Zorg voor patiënten die niet meer te genezen zijn. Pijnbeheersing en bestrijding van andere lichamelijke klachten, aandacht voor psychologische, sociale en spirituele problemen. Algemeen doel is een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven, zowel voor de patiënt als zijn naasten
PALO	Periodiek Algemeen Lichamelijk Onderzoek
Paniekstoornis	Het leiden aan paniekaanvallen. Het zomaar, zonder aanwijsbare aanleiding, optreden van "niet goed of onwel worden"gepaard gaande met een angst of paniek gevoel. (ook wel hyperventilatie genoemd).
PaPaVer	Parkinson Patiënten Vereniging
PAR	Patiënten Advies Raad
Paranoïde	Overmatige achterdocht; men heeft het gevoel dat men in de gaten wordt gehouden, wordt achtervolgd of bedreigd terwijl dit niet gebeurt. Er is ook vaak sprake van complot theorieën.
Paraplu machtiging	Niet-officiële term voor het stellen van voorwaarden bij ontslag uit een inrichting onder de paraplu van een nog lopende rechterlijke machtiging.
Parkinson, Ziekte van	Aandoening van het zenuwstelsel met als voornaamste kenmerken, beven, spierstijfheid, bewegingstraagheid, loop-en spraakstoornissen en vaak ook geheugenstoornissen, somberheid en moeheid.
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Parkinsonisme	Parkinson-achtige verschijnselen als gevolg van het gebruik van medicijnen.
PAS	Psychiatrische Aanverwante Stoornissen
Pathognomonische Symptomen	Symptomen die zich specifiek bij één ziekte voordoen en niet bij een andere ziekte waardoor de diagnose makkelijker te stellen is.
PBI	Persoonlijke Beveiligings Installatie
PBV	Patiënten Belangen Vereniging
PC	Psychiatrisch Centrum
PCB	Pieter Baan Centrum
PCL	Permanente Commissie voor Leerlingenzorg
PCOB	Protestants-christelijke Ouderenbond
PCP	Patiënt Contact Persoon
PCP	Patiënten Consumenten Platform
PD	Posttraumatische Dystrofie
PDB	Psychiatrische Deeltijd Behandeling
PDCA-cirkel	Plan, Do, Check and Act. Wordt gebruikt binnen de kwaliteitszorg. Plan van aanpak voor verbetering (Plan), uitvoeren (Do), controle en evaluatie. Wordt het gewenste resultaat gehaald (Check), bijstellen tot gewenste resultaat bereikt is(Act).
PDD-NOS	Onder PDD-Nos vallen stoornissen die niet voldoen aan de criteria van andere aandoeningen in de groep pervasieve ontwikkelingsstoornissen. Mensen met PDDNOS hebben vaak tekortkomingen in hun sociale vaardigheden. Zij kunnen moeilijk overweg met andere mensen. Zij hebben moeite om te laten zien wat ze voelen qua emoties. Ze hebben vaak ook moeite met het herkennen van emoties bij anderen en kunnen zich daar dan niet op aanpassen. Vaak kunnen deze mensen moeilijk fantasie van werkelijkheid scheiden. Woordspelingen en uitdrukkingen worden letterlijk genomen.
Pedagogische behandeling	Behandeling die betrekking heeft op de opvoedingssituatie.

Per Saldo	Belangenvereniging PGB-houders
Persisterende psychose	Aanhoudende psychose
Pervasief	Diep doordringend
Pervasieve Ontwikkelingsstoornis	Term waarmee 4 ontwikkelingsstoornissen plus Een restgroep worden aangeduid.
Pesso therapie	Vorm van lichaamsgerichte therapie in groepsverband
PET	Pluriform Eerste Lijnsteam
PFvO	Provinciale Federatie van Ouderverenigingen
PG	Psychoot Geriatrie (afdeling Verpleeghuis)
PGB	Persoons Gebonden Budget : budget waarmee de cliënt zijn eigen zorg kan inkopen.
PGGM	Pensioenfonds Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke belangen
PGO	Fonds voor Patiënten, Gehandicaptenorganisaties en Ouderenbonden
PHI	Proces Her-Inrichting
PHO	Portefeuille Houders Overleg
PHV	Plaatselijke Huisartsen Vereniging
PI	Pedologisch Instituut
PIB	Patiënten Informatie Bureau
PID	Patiënten Informatie Dossier
PIJ	Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen
PION	Psychiatrische Intensieve Ondersteunende Nazorg
PIT	Psychiatrische Intensieve Thuiszorg
PKB	Persoonlijk Kilometer Budget
Placebo	Nepmedicijn dat wordt gebruikt om te bewijzen dat een ander, echt medicijn effectiever is en dus werkt.
Platform PI	Samenwerkingsverband tussen patiëntenorganisaties en de research georiënteerde farmaceutische Industrie

Verklaringen en afkortingen GGZ

PMO	Personeel. Mobiliteit en Opleidingen
PMS	Psycho Medisch Streekcentrum
PMT	Psycho Motorische Therapie. Bij deze therapie is de cliënt samen met de therapeut bezig met het doen van lichamelijke activiteiten, oefeningen en opdrachten. De nadruk ligt op het gebied van lichaamservaring en beweging.
PO	Psychologisch Onderzoek
POC	Provinciaal Overleg Cliëntenbonden
POG	Provinciaal Overleg Gehandicaptenbeleid
POH	Praktijk Ondersteuning Huisartsenzorg
POK	Psychiatrische Observatie Kliniek
POLIS Polydipsie	(landelijk)Polikliniek Informatie Systeem Meer dorst met als gevolg meer drinken: bijwerking van bijvoorbeeld Lithium
Polyfarmacotherapie	Behandeling met verschillende medicijnen tegelijkertijd
Polyurie	Het produceren van veel urine; bijwerking van bijvoorbeeld Lithium
POP	Persoonlijk Ontwikkelings Plan
POR	Provinciaal Overleg Revalidatie
Positieve symptomen	Verschijnselen die er als gevolg van schizofrenie wel zijn (=positief) terwijl die er niet horen te zijn. Hieronder vallen alle psychotische verschijnselen zoals wanen, hallucinaties en vreemd gedrag.
Post-Mortem onderzoek	Onderzoek waarbij de organen (bijvoorbeeld de hersenen) van een overledene worden onderzocht.
Posttraumatische Stresstoornis	Als gevolg van een ingrijpende gebeurtenis uit het korte of lange verleden kunnen zich angstklachten ontwikkelen: herbeleving van traumatische gebeurtenis.
POWI	Post Operatieve Wond Infectie
POZ	Provinciaal Overleg Zwakzinnigenzorg (indicatie verstandelijk gehandicapten)

PPCG	Patiënten Platform Complementaire Gezondheidszorg
PPCP	Provinciaal Patiënten Consumenten Platform
PPG	Praktisch Pedagogische Gezinsbegeleiding
PPT	Praktisch Pedagogische Thuishulp
PR	Public Relations
Premorbide	Aan de ziekte voorafgaand
Prescriptie	Het voorschrijven (bijvoorbeeld van medicatie)
Prevalentie	Het aantal ziektegevallen dat zich binnen een bepaalde periode bij een afgebakende groep voordoet.
Preventie	Het vóórkomen van een ongewenste situatie
Primaire negatieve symptomen	Negatieve symptomen die voortkomen uit de stoornis
Prismant	Voorheen Nederlands Ziekenhuis Instituut
PRO	Praktijkonderwijs
Prodromen	Letterlijk: voortekenen: signalen die duiden of een naderende psychose
Profylactisch	Preventief uit voorzorg (bijvoorbeeld om een nieuwe psychose te voorkomen)
Programma Lokale Programma	Lokale Versterking(GGZ/Wmo) zet zich in voor een sterke Versterking belangenbehartiging voor en van mensen uit de GGZ, maatschappelijke opvang,vrouwenopvang, verslavingszorg en hun naast betrokkenen in het kader van de Wmo.
Protocol	Dwingend voorschrift waarin is vastgelegd hoe in welke situatie gehandeld dient te worden.
Provisieel bewindvoerder	Tijdelijke bewindvoerder: Iemand die, in bijvoorbeeld een crisissituatie, tijdelijk het bewind of de curatele verzorgt, in afwachting van een definitief oordeel van de rechter.
PS	Provinciale Staten
PSC	Penitair Selectie Centrum
PSVTM	Provinciale Stuurgroep Vrijwillige Thuishulp & Maatschappelijke ondersteuning
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Psychiater	Arts die zich na een studie geneeskunde heeft gespecialiseerd in de psychiatrie. De opleiding psychiatrie is alleen toegankelijk voor artsen. In de opleiding tot psychiater is de complete opleiding tot psychotherapeut geïntegreerd. In tegenstelling tot de psycholoog en psychotherapeut mag een psychiater naast het geven van behandelingen ook medicijnen voorschrijven.
Psychodrama	Vorm van groepstherapie waarbij de cliënt in contact komt met eigen impulsen door zijn of haar problematiek uit te beelden. Cliënten leven tijdens de groepstherapie hun psychische klachten uit door situaties uit het heden en het verleden zo exact mogelijk na te spelen. Men gaat ervan uit dat het nauwkeurig in scene zetten van probleemsituaties de achterliggende emotionele conflicten blootlegt en er een catharsis optreedt.
Psycho-educatie	Deel van de behandeling dat zowel de cliënt als de omgeving kan steunen bij het leren omgaan van de ziekte. Staat voor sommigen gelijk aan voorlichting over de ziekte en de werking en bijwerking van medicijnen.
Psycholoog	Een persoon met expertise op het gebied van psychologie. Doorgaans wordt men een psycholoog genoemd wanneer iemand een studie psychologie heeft afgerond. Term "psycholoog" is in Nederland niet beschermd. Iedereen in Nederland mag zich psycholoog noemen.
Psychootgeriatrie	Medisch specialisme dat zich bezighoudt met afwijkingen in gedrag en beleving bij ouderen en de behandelingsmogelijkheden daarvan.
Psychopathologie	Ziekteleer rond psychische en psychiatrische aandoeningen.
Psychose	Toestand van (enige)opwinding waarin iemand waarnemingen doet en interpreteert die op zijn of haar omgeving als volslagen vreemd en bizar overkomen. Wanen, hallucinaties en chaotisch denken zijn de belangrijkste kenmerken van een psychose.
Psychotheek	De Psychotheek is er voor: cliënten van de GGZ, familie, vrienden, hulpverleners, verwijzers, belangengroepen, cliëntenvereniging en lotgenotengroepen. Men geeft informatie over: psychische problemen en ziektebeelden, behandelingsmogelijkheden. dagbesteding, werk &

wonen, cliënten- en lotgenotenorganisaties, rechten en plichten van cliënten en hulpverleners.

Psychotherapeut	Psychotherapeut is gespecialiseerd in het behandelen van cliënten met complexe, vaak in de persoonlijkheid gewortelde psychische klachten. Voor behandeling is een verwijzing nodig. Een psychotherapeut heeft na het afronden van een studie psychologie, geneeskunde, pedagogiek of maatschappelijk werk een erkende opleiding tot psychotherapeut gevolgd.
PsyQ	PsyO biedt uitstekende, snelle en toegankelijke hulp voor mensen met psychische problemen. De optimistische aanpak met aandacht voor persoonlijke wensen blijkt succesvol. Cliënten kunnen doorgaans weer snel de draad van hun dagelijkse leven oppakken.
PT	Psychiatrische Thuiszorg
PT	Psycho Therapie
PTSS	Post Traumatisch Stress Syndroom
PTZ	Psychiatrische Thuis Zorg
Puerperale psychose	Kraambed psychose
PUK	Psychiatrische Universiteits Kliniek
PV	Persoonlijke Verzorging
PVB	Persoons Volgend Budget
PVE	Programma van Eisen
PVP-er	Patiënt Vertrouwens Persoon
PZ	Psychiatrisch Ziekenhuis
PZN	Persoonlijk Zorg Netwerk
Q	
QT-interval verlengd	Hartritme stoornis die soms optreedt als bijwerking van medicijnen. Een verlengde QT-interval kan leiden tot bewusteloosheid en plotselinge hartstilstand (sudden death).
R	
Raadsaam Verklaringen en afkortingen GGZ	Federatie van LOC, LPR en LSR

Rabbit-syndroom	Voortdurende trilling van de mond, die lijkt op de kauwbeweging van een konijn. Bijwerking van sommige antipsychotica.
RAC	Regionale Advies Commissie
RAK (weerstandsvormogen)	Reserve Aanvaardbare Kosten
Randpsychose	Wat mistige verzamelterm voor kortdurende of heel lichte symptomen die horen bij een psychose.
RAP	Regionaal Ambulance Plan
RAP	Revalidatie Activiteiten Profiel
Rapid Cycling	Snelle en wisselende op elkaar volgende vormen van stemmingen
Rauwelijks Ontslag	Ontslag uit de instelling op staande voet, vaak als gevolg van een incident.
RAV	Regionale Ambulance Voorzieningen
RBA	Regionaal Bureau Arbeidsvoorziening
RBG	Regionaal Beraad Gehandicapten
RBJ	Regionaal Bureau Jeugdzorg
RC	Revalidatie Centrum
RC	Regionale Commissie
RCG	Regionale Commissie Gezondheidszorg
RCO	Regionale Cliëntenorganisatie
RCR	Regionale Cliënten Raad
RDB	Revalidatie Dag Behandeling
REA	Wet op de (re-)intergratie arbeidsgehandicapten
Reactivering	Geheel van maatregelen om een cliënt die door ziekte, letsel of inactiviteit te maken heeft met functieverlies, de activiteiten van het dagelijks leven opnieuw aan te leren.
Rebound	Letterlijk: terugkaatsing: reactie nadat een middel is uitgewerkt.
REC	Regionaal Expertise Centrum
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Receptor	letterlijk: ontvanger: stukje van een zenuwcel dat de cel in staat stelt om met een bepaald type molecuul van buiten de cel te reageren of chemische prikkels te ontvangen. Via deze weg wordt een reactie of activiteit van iemand in gang gezet.
Recidief	Letterlijk: herhaling: terugval in een nieuwe psychose
Reconversie	Letterlijk: terugdraaiing: trend om van nieuwere antipsychotica weer terug te gaannaar klassieke middelen
RECOV	Recovery (in het Nederlands Herstel)
Regie-ondersteuning	Ondersteuning van ouderen of mensen met een handicap bij het maken van keuzes en het zelfstandig leven, vaak in combinatie met voorlichting over voorzieningen.
REHAB	Rehabilitatie
Rehabilitatie	Letterlijk: herstel in vorige staat. Een behandeling die een cliënt moet helpen zijn of haar maatschappelijke rollen weer op te pakken: denk hierbij aan wonen, werken (arbeidsrehabilitatie) sociale contacten en vrije tijd.
Re-integratie	Het weer volwaardig laten functioneren van een cliënt in de maatschappij met alle sociale rollen die daarbij horen(wonen, werk, ct.)
Relapse	Letterlijk: terugval: terugval in een nieuwe psychose
Remise	Programma van Palier: na een gevangenisstraf of langer verblijf in een kliniek hebben mensen vaak ondersteuning nodig op weer op zich zelf te wonen. Remise biedt die ondersteuning en richt zich met name op veelplegers.
Remissie	Letterlijk:onderbreking: vermindering van ziekteverschijnselen zonder dat deze helemaal verdwijnen.
RESO	Resocialisatie-afdeling
Resocialisatie	Herintegratie in de eigen of in een nieuwe sociale omgeving
Restverschijnselen	Verschijnselen die overblijven na de laatst doorgemaakte psychose
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Rett Syndroom van	Zeldzame aangeboren aandoening die vrijwel alleen bij meisjes voorkomt en leidt tot ernstige geestelijke en lichamelijke invaliditeit.
Revalidatie	Behandeling die zich richt op het verbeteren van het functioneren van een cliënt met één of meerdere handicaps. Bij schizofrenie richt de revalidatie zich bijvoorbeeld op het trainen van de concentratie, de aandacht, het geheugen en de sociale vaardigheden van de cliënt.
RFvO	Regionale Federatie van Ouderverenigingen
RFvO	Regionale Federatie van Ouderenbonden
RGC	Regionaal GGZ Centrum
RGO	Raad voor Gezondheids Onderzoek
RHV	Regionale Huisartsen Vereniging
RIA	Regiegroep Indicatiestelling AWBZ
RIAGG	Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
RIBW	Regionale Instelling Beschermd Woonvormen
RIC	Regionale Indicatie Commissie
Richtlijn	Aanbeveling voor het geven van de best mogelijke zorg.
RIGG	Regionale Instelling Geestelijke Gezondheidszorg
Rigiditeit	Spierstijfheid
RIGO	Rijks Instituut voor Geneesmiddelen Onderzoek
RINO	Regionaal Instituut voor Nascholing en Opleiding
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
RIS	Regionaal Informatiesysteem Samenleving
RIV(M)	Rijksinstituut voor de Volksgezondheid (en Milieuhygiëne)
RIZ	Regionaal Informatiesysteem Zorg

RM	Rechterlijke Machtiging: onder meer tot gedwongen opname in een psychiatrisch ziekenhuis of tot verlening van een opname
RMO	Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling
RNC	Regionaal Netwerk Cliëntenraden (van de LOC)
RO	Regionaal Overleg
Roads	Roads is gespecialiseerd in het ontwikkelen en aanbieden van dagactiviteiten, werkprojecten en scholing voor mensen met ernstige psychiatrische problemen. Het is hun doel om de mogelijkheden voor deze groep mensen om (weer) deel te nemen aan de samenleving te vergroten.
ROC	Regionaal Opleidings Centrum
ROC	Regionaal Overleg Cliëntenraden
ROC	Regionaal Overleg Cliëntenraden Ouderenzorg (van de LOC)
ROEP	Regionaal Orgaan Eerstelijns Psychologen
ROG	Regionaal Overleg Gezondheidszorg
Rondloopgang	Gang in een verzorgingstehuis of verpleeghuis met een ronde gang waardoor de psychogeriatrische bewoner niet voor een dichte deur komt te staan.
ROS	Regionale Ondersteunings Structuur
ROZ	Regionaal Overleg(orgaan): zorg voor mensen met verstandelijke handicap
RP	Regionaal Patiëntenplatform
RPC	Regionaal Psychiatrisch Centrum
RSS	Regionaal Steun Systeem
RvA	Raad van Advies (bijvoorbeeld van een zorgkantoor)
RvB	Raad van Bestuur
RVC	Regionale Verwijzings Commissie
RVG	Register Van Geneesmiddelen
RvT	Raad van Toezicht

RVZ	Raad voor de Volksgezondheid en Zorg
RZB	Regionaal Zorg Beleid
RZO	Regionaal Zorgvisie Ouderen
S	
SAAG	Samenwerkende Artsen-en Adviesorganisaties in de Gezondheidszorg
SABN	Stichting Anorexia en Boulimia Nervosa
SAG	Stedelijke Adviescommissie Gehandicaptenbeleid
Salivatio	Speekselovervloed
SAR-helicopter	Search and Rescue helicopter(van de landmacht voor reddingsdoeleinden
SARR	De Sarr is een HKZ-gecertificeerd specialistisch Autisme-team dat zich specifiek bezighoudt met hulpverlening een personen met een autisme spectrum stoornis en hun omgeving.
SAZ	Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen
SBG	Stichting Belangen Gehandicaptenorganisaties
SBO	Speciaal Basis Onderwijs (vroeger ML en LOM)
SBO	Samenwerkende Bonden voor Ouderen
SCEN huisartsen)	Steun en Consultatie bij Euthanasie in Nederland (voor
Schizifreniforme stoornis	Stoornis met een gunstiger verloop dan schizofrenie, waarbij de psychose langer duurt dan 2 maanden maar korter dan 6 maanden.
Schizo-affectieve stoornis	Stoornis die zowel de kenmerken heeft van schizofrenie als van een manische depressie.
Schizofrenie	Stoornis waarbij men gedurende 1 maand 2 van de volgende 5 symptomen heeft gehad: wanen, hallucinaties, desorganisatie, kakatoon gedrag of negatieve symptomen. Tevens moet er sprake zijn van een sterk afnemend sociaal functioneren (omschrijving volgens de Amerikaanse standaard DSM-IV)
Schizoïde persoonlijkheid	Persoonlijkheidsstoornis waarbij de betrokkene weinig tot geen behoefte heeft aan hechte relaties en het liefst met rust gelaten wil worden.

Schizoïde psychose	Psychose, direct volgend op een trauma. De symptomen kunnen als ernstig overkomen, maar zijn vaak na korte tijd weer verdwenen.
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SCV	Stichting Consument en Veiligheid
SDS	Stichting Down Syndroom
SDU	Staatsdrukkerij en Uitgeverij
SDV	Stichting Donor Voorlichting
Second Opinion	Letterlijk: tweede mening. Oordeel van een andere deskundige dan de behandelend psychiater over de diagnose, behandeling of medicatie.
Secundaire negatieve symptomen	Negatieve symptomen die niet voortkomen uit de stoornis zelf maar die zijn toe te schrijven aan de reactie van een cliënt en omgeving op de stoornis, zoals verliesverwerking, depressie na een psychose of sociale angst als gevolg van het stigma.
Sedatie	Versuffing, slaperigheid. Veel antipsychotica werken ook sedierend.
SEH	Spoed Eisende Hulp
SEHP	Spoed Eisende Hulp Psychiatrie
SEKT	Stuurgroep Exploitatie Kwaliteitssysteem Thuiszorg & Thuishulp
SEMH	Stichting Erkenning Medische Hulpmiddelen
Semimurale zorg	Zorg die gedurende een gedeelte van de dag binnen een instelling plaatsvindt
Separeren	Afzonderen in een prikkelarme ruimte waar de cliënt weinig mogelijkheden heeft om zichzelf te verwonden of vernielingen aan kan richten.
SER	Sociaal Economische Raad
SERN	Stichting Eetproblemen Regio Noord
SEV	Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting
SGA	Sterk Gedragsgestoorde Agressieve patiënten
SGD	Sociaal Geriatrische Dienst
SGLVG	Sterk Gedragsgestoorde Licht Verstandelijk Gehandicapten
Verklaringen en afkortingen GGZ	

SHKZ	Stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
SI	Specifieke Informatie
SIG	Stichting Informatiecentrum voor de Gezondheidszorg
SIGG	Stichting Samenwerkende Instellingen Geestelijke Gezondheidszorg
SIGMA	Snel Inzetbare Groep ter Medische Assistentie
SIP	Standaard Indicatie Protocollen
SLA	Service Level Agreement: overeenkomst tussen een dienstverlener en cliënt waarbij een minimaal aanvaardbaar service-niveau wordt vastgelegd.
SLKF	Stichting Landelijke Koepel Familieraden
SMART	Self Monitoring Analyses & Reporting Technologie
SMD	Sociaal Medische Dienst
SMD	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening
SMH	Spoedeisende Medische Hulpverlening
SMN	Stichting Minderjarigen Noord Nederland
SMT	Sociaal Medisch Team
SO	Speciaal Onderwijs
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoeningen
Sociaal raadslieden	Adviseurs op sociaal-juridisch gebied: geven gratis informatie en advies aan burgers.
Sociale Activering	Het aanbieden van bezigheden om de dag zinvol door te brengen en het sociaal isolement te doorbreken.
Sociale Angst	Sociale angst (of sociale fobie) kenmerkt zich doordat mensen in situaties met andere mensen bang is om bekeken te worden, te blozen, te trillen, te stotteren, kritiek te krijgen of bang is om verkeerde dingen te doen of te zeggen.
Sociale Kaart	Een papieren of digitaal systeem waarmee makkelijk organisaties of personen te vinden zijn.

Sociotoxisch	Schadelijk voor het welzijn en functioneren van cliënt en omgeving
Socio-woning	Woning op het terrein van een psychiatrisch ziekenhuis waarin de cliënt een vorm van beschermd wonen wordt aangeboden.
SOEP	Symptoom, Onderzoek, Evaluatie Plan (registratiesysteem in huisartsenzorg)
SOKG	Stichting Ondersteunende Klachtopvang Gezondheidszorg
Somatische zorg	Zorg voor lichamelijke ziekte of aandoening.
Somnolentie	oestand van diepe slaap waarbij de cliënt nog wel door prikkels kan worden gewekt.
SOS THD SOS	Telefonische Hulp Dienst
SOV	Stichting Opvang Verslaafden
SoZa	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
SPC	Sociaal Pedagogisch Centrum
SPD	Sociaal Pedagogische Dienst
SPDC	Sociaal Psychiatrisch Diensten Centrum
SPH	Sociaal Pedagogische Hulpverlener
SPIRIT	Organisatie die jeugdigen en opvoeders helpt bij het oplossen van problemen bij het opvoeden en groeien.
SPITS	Substituerende Psychiatrische Intensieve Thuis Service
SPOT	Samenwerkende Particuliere Organisaties Thuiszorg
SPV	Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige
SRZ	Stichting Revalidatie Ziekenhuizen
SSHV	Sekse Specifieke Hulp Verlening
SSN	Schizofrenie Stichting Nederland
STAG	Stichting Arbeidsmarkt Gezondheidszorg
Sterretjes cliënt	Cliënt die in een tbs-kliniek zit terwijl hij of zijn geen misdrijf heeft begaan.
STG	Stichting Toekomstscenario's Gezondheidszorg

StiBCO	Stichting ter Bevordering van Cognitieve Ontwikkeling
Stichting Pandorra	Stichting die zich inzet voor iedereen die psychische problemen heeft of heeft gehad.
Stu	Tegemoetkomingregeling buitengewone uitgaven
Stupor	Letterlijk: verdoving. Toestand van volledige bewegingsloosheid samen met volledig zwijgen (Mutisme). Mensen met een katatone stupor kunnen soms urenlang in dezelfde (ongemakkelijke) houding blijven staan.
Subcutane injecties	Onderhuidse injecties
SVB	Sociale Verzekerings Bank
SVE	Stichting Voor Eetproblematiek
SVP	Stichting Voorlichting Patiënten
SVR	Sociale Verzekerings Raad
SVT	Sociale Vaardigheids Training
SVWB	Samenwerkingsverband en Wet BIG
SW	Stichting Welzijn
Syndroom	Groep van symptomen die samen optreden
Synergie	Wordt gebruikt voor een situatie waarin het effect van een samenwerking groter is dan elk van de samenwerkende partijen afzonderlijk zou kunnen bereiken (1+1=3)
Systeemtherapie	Behandeling gericht op herstel van het netwerk (het systeem) van de cliënt. Doorgaans betreft het hier het hele gezin)
SZ	Somatisch Zieken
SZO	Regionale Zorgvisie Ouderen
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T	
Tandradverschijnsel	Bijwerking die samenhangt met parkinsonisme, waarbij bijvoorbeeld een arm zich alleen schoksgewijs kan strekken, alsof in de elleboog een tandradscharnier zit.
Tardieve dyskinesie	Letterlijk: laattijdige bewegingsstoornis. Ernstige en soms blijvende bewegingsstoornis(meestal van mond en tong) als gevolg van langdurig medicijngebruik.
Verklaringen en afkortingen GGZ	

TB	Traditionele Behandelwijzen
TBS	Ter Beschikking Stelling van de regering: door de rechter opgelegde behandelvorm aan een verdachte die een zwaar misdrijf heeft gepleegd maar zo geestelijk gestoord is dat hem of haar het misdrijf niet of maar ten dele is aan te rekenen. TBS wordt opgelegd om de maatschappij te beveiligen: opname is een gesloten kliniek.
TDD	Ter De Die (Latijns voor drie maal daags)
Tentamen suicidii	Letterlijk: poging tot zelfdoding.
TFV	Tijdelijke Financieringsregeling Verslavingszorg
TGV	Therapeutische Gezins Verpleging
THC	Thuis Hulp Centrale
THD	Telefonische Hulp Dienst
Therapeut	Verzamelnaam voor een ieder die beroepsmatig een methode toepast ter genezing van lichamelijke of geestelijke gezondheidsproblemen.
Therapeutische dwang	Gedwongen behandeling wegens ernstig gevaar, op basis van een eerder vastgesteld behandelplan.
Therapie resistent	Niet vatbaar voor behandeling: geen enkele behandeling slaat aan
Thuishulp	Aanvulling op of vervanging van de mantelzorg door vrijwilligers voor mensen met een handicap, chronisch zieken, ouderen of gezinnen met een gehandicapt kind. Gaat om praktische hulp.
THW	Tegen Haar Wil
TI	Toetsingscommissie Incidenten
TI	Trimbos Instituut
Time-out	Ordemaatregel waarbij de cliënt tijdelijk geen gebruik kan maken van bepaalde zorg, bedoeld om de cliënt in het vervolg te laten meewerken aan een behandeling.
Time-out bed	Ook "bed op recept" genoemd. Bed bestemd voor cliënten waarbij preventie van escalatie voorop staat. Er is dus nog geen sprake van een echte crisis. De opnameduur is beperkt (meestal 3 dagen).
TIZ	Team Integrale Zorg

Verklaringen en afkortingen GGZ

TK	Tweede Kamer
TKZ	Top Klinische Zorg
TNO	Nederlandse organisatie voor toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
TOED	Traject Opleiding Ervarings Deskundige
TOG	Tegemoetkoming
TOPAZ	Topzorg Academische Ziekenhuizen
Tremor	Beving, trilling
Triade	Letterlijk: driehoek. Het Triade model gaat ervan uit dat cliënt, familie en behandelaar de hoekpunten vormen van dezelfde driehoek. Zonder inbreng van één van hen is een goede behandeling niet mogelijk.
Trimbos	Landelijk kennisinstituut voor de geestelijke gezondheidszorg, de verslavingszorg en de maatschappelijke zorg.
Triple-Ex	Ex-verslaafd/Ex-gedetineerd/Ex-werkeloos. Programma van Palier: stelt zich ten doel justitiabelen met een verslavingsproblematiek de kans te bieden een zinvol drugvrij leven op te bouwen.
TS	Tentamen Suicide
Turn Over	Het aantal cliënten per plaats of bed.
TW	Tijdelijke Wet
Type A-bijwerking	Bijwerking die op basis van de samenstelling van het medicijn kan wordenvoorspeld.
Type B-bijwerking	Minder vaak optredende bijwerking die niet op basis van de samenstelling van hetmedicijn kan worden voorspeld.
TZ	Wet Terugdringing Ziekteverzuim
U	
UC	Urine Controle
UCO	Universitair Centrum Ouderengeneeskunde
UCP	Universitair Centrum Psychiatrie
UCV	Uitgebreide Commissie Vergadering Tweede Kamer
Verklaringen en afkortingen GGZ	

UDC	Universitair Diabetes Centrum
Uitsluitijd	Tijd die nodig is om een medicijn af te bouwen voordat het verantwoord is om eventueel op een ander middel over te stappen.
UVA	Universiteit van Amsterdam
UVI	Uitvoeringsinstelling
UVV	Unie Van Vrijwilligers
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
UZI	Unieke Zorgverlener Identificatie
V	
V & VN	Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland
V&V	Verpleging & Verzorging
VAAM	Vraag Aanbod Analyse Monitor
Vak therapeuten	Vaktherapeuten behandelen patiënten met psychosociale problemen en/of psychiatrische stoornissen en maken daarbij op methodieke wijze gebruik van beeldende, dans-, drama-, muzikale of psychomotorische interventies.
VAR	Verpleegkundige Adviesraden
VAZ	Vereniging van Academische Ziekenhuizen (NFU)
VBC	Vereniging Bewegingsleer Cesar
VBTB	Van Beleidsbegroting to Beleidsverandering
VCFS	Velo Cadrio Faciaal Syndroom
VCP	Versterking Cliënten Positie
VCP programma	Versterking Cliënten Positie
VECOZO	Veilige Internet Communicatie in de Zorg
Venapunties	bloedafname
VenV	Verpleging en Verzorging
VERS	VERS staat voor Vaardigheidstraining Emotie Regulatie Stoornis. Kernprobleem is het niet kunnen reguleren van emoties. Vertegenwoordiging Het door de rechter aanstellen van een vertrouwenspersoon voor meerderjarigen die hun
Verklaringen en afkortingen GGZ	

persoonlijke belangen (belangen die niet over geld of goederen gaan) niet goed kunnen behartigen, zoals mensen met een verstandelijke handicap, psychiatrische cliënten enz. De mentor neemt beslissing over verzorging, verpleging en behandeling, begeleidt de persoon, maar heeft ook de plicht deze zoveel mogelijk te laten beslissen. ook wel mentorschap genoemd.

VETC	Vereniging Eigen Taal & Cultuur
VEZONN	Vereniging van Zorginstellingen Noord Nederland
VG	Verstandelijk Gehandicapten
VGC	Vrouwen Gezondheids Centrum
VGN	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
VGPN	Vereniging Gehandicaptten Platform Nederland
VGV	Vrouwelijke Genitale Verminking
GVZ	Vereniging voor Geestelijke Verzorgers in de Zorginstellingen
VGW-overleg	Veiligheid, Gezondheid & Welzijn Overleg
VHN	Vereniging Huisartsenposten Nederland
VHV	Vrouwen Hulp Verlening
VIDO	Vrouwen In De Overgang
Vilans Kennisorganisatie	Verzamelt, bewerkt en verspreidt toepasbare kennis waarmee vraag en aanbod van zorg, wonen en welzijn beter op elkaar afgestemd kunnen worden.
VIM	Veilig Incidenten Meldingssysteem
VIP	Vroeg Interventie Psychose
VIP	Vraag en Informatie Punt (voor de GGZ)
VIVAM	Vereniging van Instellingen voor Algemeen Maatschappelijk werk
VKIG	Vereniging Klachtenfunctionarissen in Instellingen voor Gezondheidszorg
VMDB	Vereniging voor Manische Depressieven en Betrokkenen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Verklaringen en afkortingen GGZ

VNG	Vereniging voor de Nederlandse Gezondheidszorg
VNN	Verslavingszorg Noord Nederland
VNVA	Vereniging van Nederlandse Vrouwelijke Artsen
VNZ	Vereniging Nederlandse Zorgverzekeraars
VODI	Voedings-en Dieetvoorlichting
VP	Verpleging
VPARD	Vereniging Patiënten Adhaesis Related Disorder
VPR	Versterking Positie Patiënt in de Regio
Vraagarticulatie	Duidelijk maken wat de zorgvraag is.
Vraaggerichte zorg	Zorg die tegemoet komt aan wat de cliënt wenst en verwacht.
Vraagregulering	Regels vanuit de overheid waarbij de nadruk ligt op het beheersen van de vraag naar voorzieningen.
Vraagsturing	Het vergroten van de mogelijkheden om bij de financiering en organisatie van de gezondheidszorg de wensen van de zorgvrager tot hun recht te laten komen.
VRIN	Vereniging van Revalidatie Instellingen Nederland
Vroegdetectie	Letterlijk: vroege opsporing: poging om schizofrenie al in het vroegste stadium te signaleren.
VRZ	Vereniging Regionale Zorgverzekeraars
VSB fonds	Fonds voor maatschappelijke initiatieven In Nederland
VSN	Vereniging Spierziekten Nederland
VTC	Vrijwillige Thuishulp Centrale
VTO	Vroegtijdige onderkenning van Ontwikkelingsstoornissen
VTO-vroeghulp	Hulp bij vragen, twijfels, zorgen over de ontwikkeling van een kind van 0 tot 6 jaar.
VTV	Volksgesondheid Toekomst Verkenningen
VTV	Vrije Tijdsbesteding en Vorming
VTZ	Vrijwilligers Terminale Zorg
VVAH	Vereniging van Verloskundig Actieve Huisartsen
Verklaringen en afkortingen GGZ	

VVB	Vereniging van Budgethouders
VVF	Vereniging Vrijgevestigde Fysiotherapeuten
VVHn	Vereniging Voor-en Nazorg bij Hartziekten
VVS	Vereniging Verkeers Slachtoffers
VVZ	Vergrijzings Voorziening Ziektekosten
VWC	Aanmelding Vrijwilligers Centrale
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
VZH	Vrouwen Zelf Hulp
W	
WA	Wettelijke Aansprakelijkheid
Waan	Denkbeeld of overtuiging die in strijd is met wat in de heersende cultuur als realiteit wordt gezien.
WAGW	Wet Arbeid Gehandicapte Werknemers
Wajong	Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jong Gehandicapten
WAO	zie WIA
WAV	Wetenschappelijke Adviesraad Volksgezondheid
WAV	Wet op het Ambulance Vervoer
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheid Verzekering
WAZ	Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen
WBM	Wonen Buiten de Muren
WBMV	Wet op de Bijzondere Medische Verrichtingen
WBO	Wet op de Bejaarden Oorden
WBP	Wet Bescherming Persoonsgegevens
WCP	Wet op Collectie Preventie
WCPV	Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid
WCZ	Werkgroep Complementaire Zorg
WDH	Waarneem Dossier Huisartsen
Verklaringen en afkortingen GGZ	

WEC	Wet op de Expertisecentra
WEP	Werk ervaringsplekken
Wet REA	Wet op de re-integratie Gehandicapten
WEZ	Wet Exploitatie Zorgvoorzieningen
WFV	Wet Financiering Volksverzekering
WG	Werkgroep
WGBO	Wet op de Geneeskundige Behandelings Overeenkomst
WGC	Wijk Gezondheids Centrum
WGHR	Wet Geneeskundige Hulpverlening bij Rampen
WGP	Wet Geneesmiddelen Prijzen
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WGV	Wet Geneesmiddelen Voorzieningen
WHO	World Health Organization
WIA	Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (wet)
WINAp	Wetenschappelijk Instituut Nederlandse Apothekers
Winterblues	Klachten zoals somberheid en neerslachtigheid die voor als nog worden toegeschreven aan de vermindering van de hoeveelheid licht in de herfst, winter en voorjaar.
Winterdepressie	Depressieve stemming: heftiger dan winterblues
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WJH	Wet op de Jeugd Hulpverlening
WKCZ	Wet Klachtrecht Cliënten Zorgsector
WMCZ	Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen
WMG	Wet Marktordening Gezondheidszorg
WMK	Wet op de Medische Keuringen
WMO	Wet Medisch-wetenschappelijk Onderzoek met mensen
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WMZ	Wet op de Maatschappelijke Zorg
Verklaringen en afkortingen GGZ	

WOCZ	Werkverband Organisaties van Chronisch Zieken
WOD	Wet op de Orgaan Donatie
WOG	Wet op de Geneesmiddelenvoorziening
WOI	Werkverband van Ouder-en familieverenigingen in Instellingen voor mensen met een verstandelijke handicap
WOR	Wet op de Ondernemings Raden
WOZOCO	Woon Zorg Complex
WOZOZO	Woon Zorg Zone
WPO	Wet op Primair Onderwijs
WPR	Wet op de Persoons Registratie
WSB	Stichting Wonen van Senioren op Boerderijen
WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
WSNS	Weer Samen Naar School
WSNS	Whiplash Stichting Nederland
WSW	Wet Sociale Werkvoorzieningen
WSZ	Woon Service Centrum
WTG	Wet Tarieven Gezondheidszorg
WTZI	Wet Toelating Zorg Instellingen
WUBHV	Wet Uitbreiding Bestuurlijke Handhaving Volksgezondheidswetgeving
WV	Woon Vorm
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WVS	Wetboek Van Strafrecht
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWP	Werkgroep WAO en Psyche
WWV	Wet Werkeloosheids Voorzieningen
WWZ	Wonen, Welzijn en Zorg

Verklaringen en afkortingen GGZ

WZ	Waarborgfonds voor de Zorgsector is een onafhankelijk instituut dat de zorginstellingen de mogelijk biedt voordelige leningen af te sluiten. Het WZ doet dit door geldgevers de betaling van rente en aflossing te garanderen.
WZF	Woon Zorg Federatie
WZV	Wet Ziekenhuis Voorzieningen
WZV	Woon Zorg Voorziening
WZW	Woon, Zorg en Welzijnsvoorzieningen
WZW	Werken Zonder Wachtlijst
X	
Xenofobie	Irreële angst voor vreemden of onbekende plaatsen.
XIS	Zorg Informatie Systeem
Y	
Ypsilon	Landelijke vereniging van familieleden van mensen met schizofrenie of psychose. Is actief op het gebied van zelfhulp, belangenbehartiging en voorlichting.
YSR Youth Self Report.	Gedragsvragenlijst voor kinderen van 11-18 jaar, de door de jongere zelf in te vullen versie van Child Behavior Checklist-voor gebruik in de hulpverleningspraktijk, de schoolsituatie en bij wetenschappelijk onderzoek.
Z	
ZA	Zorg Aanbieder
Zaans Praatcafe	Ontmoetingsplek die mensen met psychiatrische, psychische of sociale belemmeringen in staat stelt elkaar op een recreatieve manier te ontmoeten in een openbare gelegenheid zonder dat dit door "de zorg" wordt georganiseerd.
ZAIO	Zorg Autoriteit In Oprichting
ZAP	Zeer Actieve Psychologie
ZAR	Zorg Advies Raad
ZBC	Zelfstandig Behandel Centrum
ZBO	Zelfstandig Bestuurd Orgaan

ZBR	Zorg en Behandel Registratie
Zelfbindingsverklaring	Ook wel "wilsverklaring" of "zelfbindingscontract" genoemd. Verklaring waarin de cliënt vooraf vastlegt welke behandeling men wenst wanneer men opnieuw psychotisch of manisch wordt. De verklaring geeft vooralsnog geen rechtskracht.
ZFR	Zieken Fonds Raad
ZFW	Zieken Fonds Wet
ZG	Zintuiglijk Gehandicapten
ZGB	Zorg Gebruikers Bundeling
ZIB	Zeer Intensieve Begeleiding
ZIF	Zorg Innovatie Forum
ZIG	Zorg In Getal
ZIN	Zorg in Natura
ZIN	Zorg Identificatie Nummer
ZINK	Zorg Innovatie Netwerk
ZIP	Zorg Innovatie Platform
ZIS	Ziekenhuis Informatie Systeem
ZIZ	Zeer Intensieve Zorgplaats
ZML	Zeer Moeilijk Lerenden
ZMOK	Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen
ZN	Zorgverzekeraars Nederland
ZoCo	Zorg Coördinator
ZOM	Zorg Op Maat
ZOMBA	Zorg Op Maat Binnen Aanspraken
ZONMw	Nederlandse Organisatie voor Gezondheidsonderzoek en Zorginnovatie
Zorgbelang	Vereniging in Noord-Holland met ongeveer 100 aangesloten patiëntenverenigingen, organisaties van mensen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking, familieorganisaties en ouderenbonden.
Verklaringen en afkortingen GGZ	

Zorgnetwerken	Samenwerkingsverbanden van zorgaanbieders waardoor onder meer verschillende worden van zorg beter voor een bepaalde doelgroep van patiënten en/of cliënten beschikbaar moeten zijn en de zorgaanbieders elkaars deskundigheid beter kunnen benutten.
Zorgprogramma	Beschrijving van het hulpaanbod van een instelling voor een bepaalde groep
ZOZG	Zorg voor Ouderen, Zieken en Gehandicapten
ZP	Zorgpas
ZPG	Zorg Pas Groep
ZRS	Zorg Registratie Systeem in de Gehandicaptenzorg
ZTC	Zorg Toewijzings Commissie
ZTM	Zieken Transport Maatschappij
Ztsl	Zorgtoeslag
ZVP	Zorg Vernieuwings Projecten
ZVW	Zorg Verzekerings Wet
ZW	Ziekte Wet
Zweedse band	Reep van stevige stof om een cliënt mee vast te binden
ZwZw	Zorg Wijzer Zaanstreek Waterland
ZZ	Zorg Zaken
ZZP	Zelfstandig Zonder Personeel
ZZP	Zorg Zwaarte Pakket

Bronvermelding:

www.therapeutdirect.nl

www.stichtingpandora.nl

www.trimbos.nl

www.gezondheidsplein.nl

Verklaringen en afkortingen GGZ

nl.wikipedia.org

www.zorgbelang-nederland.nl

www.parniassia.nl

www.ypsilon.nl

www.kenniscentrumschizofrenie.nl

www.justitie.nl

www.psychotheek.nl

www.pwpsycholoogdirect.be